

V
B

PALÆSTRA PIETATIS,

Continens

Documenta Sanctè Vivendi & moriendi,

ATHLETIS MARIANIS,

In Sodalitate Immaculatè Conceptæ

VIRGINIS DEIPARÆ,

Ad Collegium Posnanienſe Soc: IESV

APERTA.

Operâ

IOANNIS MORAWSKI,

ex eadem Societate Sacerdotis.

EDITIO QVINTA.

ANNO DEI HOMINIS 1690.

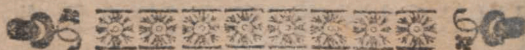
Superiorum permiſſu

POSNANIÆ

Typis Collegij Poſnanien. Soc IESV.

NOs verò ad majorem vocati vitam, ad excellentius faſtigium aſcendimus, & in majoribus exercemur.

PALÆSTRIS
S. CHRYSOSTOM.
Tom. 5.

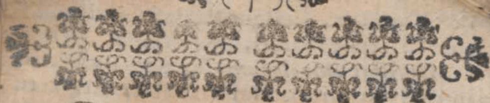

Approbatio
IMPRIMATVR.

Poſnaniæ &c. 20. Septmb 1676.
ALBERTVS DOBRZELEWSKI
Officialis Poſnanienſis
Generalis.

CAPUT I.

Proponuntur quædam Principia Sanctè vivendi.

I.

Semel Factum, Dictum, Cogitatum, æternum est.

Xplico: Athleta Mariane, fecisti aliquem amore DEI actum heroicum? Vidit illum Deus, qui omnia videt; & quia immutabilis est, scripsit illum in memoria sua immutabili, *Nunquam deinceps delendum.* Ergo tu quoque in cælo Deum videndo, leges istum actum tuum heroicum totâ æternitate in memoria Dei descriptum, atque de ipso cum Deo tuo, & Sanctis ômnibus: tota æternitate gaudebis. Peccâsti? Vidit Deus hoc infelix tuum peccatum in tal

loco commissum, illudque scripsit indelebiliter, ut ait Augustinus, *in Legibus æternis, & in mentibus Angelorum*, ac de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo tu quoque, in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atq; illud tota æternitate, detestaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit ita tota æternitate fieri non potest, ut quod semel cogitâsti, dixisti, fecisti, à te cogitatum, dictum, factum non fuerit. Adhucne igitur nullius momenti putabis momentum tuæ actionis sive bonæ, sive malæ, quod immenso æternitatis pondere appretiandum est? Adhuc in verbis tuis cogitationibus, & operibus non v[...]eberis censuram legum æternarum? non contendes totus, per tuas omnes & singulas cogitationes, verba & facta ut in memoria æterna sis justus.

II

Præstat millies mori, quàm seme[l] peccare.

ITa verissimè sensit noster Polonus An[-]gelus Sanctus Casimirus. Vis enim sci[-]re. quid sit peccatum mortale? est impri[-]mis cum recta ratione difformitas tam dif[-]formis, ut pro nullo bono consequendo [e-]tiam pro mille mundis lucrandis, prude[n-]ter eligi possit: tam probrosa Creatur[æ] ratio-

rationali, ut meritò dixerit Sanctus Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia, quàm ad cœlum cum peccato mortali Est illa infelix conversio, quà homo ex amico Dei, fit inimicus; ex filio Dei, filius diaboli; ex hærede Regni Cœlorum inferni mancipium. Est rebellio creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius Diabolo conjuratio. Est contemptus voluntatis Divinæ, infinito honore & amore dignissimæ, propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & istum contemptum suum videntis Est, ut ait Apostolus, Conculcatio filij Dei, obstruentis nobis suâ gratiâ viam ad peccatum. Est prælatio non Barrabæ sed diaboli ejusque voluntatis, supra Christum ejusque præceptum. Est sanguinis Christi ad instar rei immundæ reputatio. quâ peccans projicit animam tinctam Sangvine Ghristi in cænum peccati. Est in voto Dejcidium, quô, ut ait Sanctus Bernardus, homo peccando vult interimere aut sapientiam Dei; volendo ne suum peccatum videat; aut Iustitiam, volendo ne puniat; aut omnipotentiam, volendo ne possit punire adeoq; vult interimere Deum, qui sine sapientia, Iustitia, Omniporentia, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fœditas, cujus una guttula, id est una cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam crea-

ram angelicam tam turpem, tamq; detestabilem fecit; qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per viam satisfactionis, nullo lacrymarum oceano tota æternitate ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo sanguine Martyrum quamvis numero infinitorum, deleri potest, nisi Sanguine Filii DEI. Est tam invisa Divinis oculis turpitudo, ut illa infinita Bonitas nihil eorum odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum maiori horrore respiciat, quàm ad canem fœtidum, & vermibus scatentem, usque adeo ut [quod considerat Blosius] si in purissima *Matre* Filij Dei, quam supra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unā peccati mortalis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in præcipitium inferni detruderet. Denique est illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ (ah quam atroces) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt; quæ tantam Deo displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creturam suam perpetuis incendiis sine fine torqueri cùm nos unum canem in igne ardentem ne quidem per unum quadrantem, sine sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati mortalis, ut, si ita loqui fas est, omnem quodammodo tollat compassionem ex dulcissimo Dei Corde.

Quæ

Quæ cùm ita sint, quomodo tantum malum, vel per unum diem in anima tua sustines? Cùm pejus sit, unum peccatum mortale habere in anima, quám omnes inferni Dæmones in corpore, ut docet Chrysost. hom. 30 ad popul & Basilius hom. 13. ad Baptis. & ideo peccans, à Deo Patre, coram S. Catharina Senensi appellatur, Dæmon incarnatus. Qvâ audaciâ hac nocte in paccatc mortali quiescere præsumis qua fort: Dæmones repetent à te animam tuam? Cur tam facile, tam frequenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie Dei, omnia videntis: Dei, qui tibi nihil mali fecit, sed potius te tot bonis cumulavit; Dei, in quo sunt infinita motiva amoris, qui te dum peccas, in eodem instanti præcipitare in infernum potest. Et peccas abutendo eius concursu, aliisq; ejus beneficiis contra ipsum; peccas non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas Diabolo; peccas non ut acquiras aliquod Regnum temporale. sed ut amittas æternum, Si bellua: si Ethnicus; si Diabolus esses, forte aliquam excusationem posses prætendere, nunc verò cum credas filium Dei pro te mortuum esse, ne illum offendas, cum te Deus tot minis à peccato deterreat tot beneficiis ad se alliciat, ah! quid ei judicanti respondebis? Heu miserere animæ tuæ! Quid enim in te peccavit ánima tua? Egestatem

fugis

…gis, quæ te divitiis privat, & non fugis peccatum. quod te priuat gratiâ Dei? Virtutibûs infusis, omnibus meritis per tot annos, congregatis; ita ut si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnibûs te in uno instanti privaret! Horres mortem: quæ te privat vita temporali ærumnosa, & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam felicem interminabilem! Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando resolvis te ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod commitere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit. Divina providentia? Quid si post hoc peccatum te pro ijciet in æternum à facie sua Deus nec tibi gratiam efficacem, ad pœnitentiam largietur.

III.

Nihil est certius morte, nihil incertius horâ mortis

IMmobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante homines & quotquot te sequentur, aut mortui sunt, aut morientur, tu quoque migrabis hinc omnino, nec semper, nec diu manebis hic, nec usquam supra terram, vel

infra

infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi eſt, & ſemper manendum. Quid curas unius diei hospitium? quid amicos non niſi hodiernos? nec ultra craſtinos? hodie ſunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deſeret iſta formæ venuſtas, deſerent divitiæ, voluptates, honores, deſeret mundus, Sola te virtus ſequetur? *Solus* IEsus *omnibus recedentibus non recedet.* Cætera omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus viventibus pretioſa. vilia morientibus Heu quantam illorum vanitatem Cereus luſtralis ad vesperem mortis deteget! Sed ſerum erit tunc aperire oculos, cum in morte claudentur Quod tunc te egiſſe optabis, Nunc age: Punctum quod vivis, forte ultimum eſt & ut ait Tertulianus, *Chriſtiano craſtinum non eſt.* Vis mortem Sanctorum pretioſam? vive vitam Sanctorum pretioſam: times mortem peccatorum peſſimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia neſcis ubi, & quando te mors exſpectet, tu illam ſemper & ubiq; exſpecta.*

I V.

Momentaneum quod delectat, æternum, quod cruciat. S. Greg.

O Voces horrendas, *Æternum, Nunquam, Semper!* Ah ſemper, quod finietur

tur nunquam. Ah nunquam! quod durabtit ſemper. Ah æternum! æternum! quod nunquam finietur quod ſemper durabit. Vis noſſe quid ſit Æternitas? Eſt Circulus, cuius initium ſemper eſt, medium, & finis nunquam. Eſt orbis, qui ubi deſinit, incipit, & incipiendo nunquam deſinit De. me æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot ſæculorum milliones, quot ſtellas numerat cœlum, quot atomos aer, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxiſti; tam enim manebit infinita, quám ante fuit, manebitque tam diu, quàm diu Deus perſeverabit eſſe Deus Hæc ergo æternitas infelix, tam animi quàm corporis cruciatibus plena, omnibus momentaneæ delectationis pœna eſt O Deus! ergone uniuus diei febricula moleſta nobis eſt? ſi tibi eodem in molli lecto, inter morſum pulicum per unam noctem decumbere curum eſt; digitum ardenti candelæ admotum unicâ horâ tenere, intolerabile Ah! quid,ſemper & æternũ à viſione Dei exulare, igne atrociſſimo uri, die noctuque mediam inter caliginem fumum ac ſulfur verſari, excruciari modis omnibus, ſine ullo ſolatij levamento inter ejulatus lamentabiles, ac rugitus damnátorum, in contubernio Dæmonum vivere, deſperatione rumpi &

rabia

rabie nunquam lenienda, sicque vivere æternum moriendo, & mori æternum vivendo? ô semper! ô nunquam! ô æternitas! utinam frequentius menti nostræ occurreres, quám nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini, si universum Mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Math. 16

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissimo, Dei sapientia Incarnata. ut ipsius judicio totum lucrum, quod ex orbe universo colligi potest, nulius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniqvus emptor Diabolus est, qui pro anima Regna omnia mundi offerens dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me* Majori illam pretio emit Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito thesauro sui sanguinis ac meritorum redemit, usque ad sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus Egone igitur tam stultus mercator sim, qui animam meam, non pro Regnis omnibus mundi, sed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris fumo, *Diabolo* æternum vendam! Heu quantum damnum animæ unicæ, animæ æternæ, detrimentum! *Si una manu privatus fuero,*

alterâ uti potero; si uno pede mutilatus fuero, alter manebit residuus, si aurem dextram amisero, supererit sinistra, si unus oculus deficiet alter erit solatio. At animam habeo duntaxat unicam & æternam, quam si semel amisero, jam nulla est reliqua, Una est, quæ pro centenis mihi esse debet & millenis, hanc si perdo, perdidi æternum; si lucror, pariter æternum lucratus sum; hanc ubi salvam fecero, jam quod metuam, non habeo æternum; ubi semel perdidi, neq; quod sperem super est æternum, quia anima unica est, æterna est.

I V.

Bonum Gratiæ unius, est majus, bono totius náturæ universi. S. Tho. 1. 2. q 113. art. 9. ad 2.

AVrum tibi placet, gemmas quæris & colligis o homo? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quàm mille mundos aureos & gemmeos, tibi statuam facile comparandos? En unicus Sanctificantis Gratiæ gradus, Bonum totius naturæ universi, adeoque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est; quò Regnum Cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloria condigne emitur. Quæ

ris iam, quo pretio hanc gemmam ſic pretioſam emas? Sacramentorum pœnitentiæ & Euchariſtiæ frequens ac dignus uſus, charitatis opera, unica ſancta cogitatio, unicus bonæ voluntatis actus, pretia ſunt, quibus gemma hæc inæſtimabilis comparatur O quot Theſauros plusquam aureos, pluſquam gemmeos colligeres vel per unum diem; ſi talibus actibus, cogitationibus, operibus, totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam pretioſa lucra, cum ſine bonis actibus pereunt dies? Ergo hic te decet maximè avarum eſſe, unicam æſtima & cura Dei gratiam, & non unicam: unicam, quia præ omnibus aliis bonis creatis quærendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuò augendam, ut dicere poſſis ignito S IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum gratia tua mihi dones, & Dives ſum ſatis; nec ultra quidquam poſco.*

VII.

Servire DEO, regnare eſt.

NOn eſt tam abjecta ſervitus DEI, quàm exteriùs apparet Omnes ſervi DEI, Reges ſunt, quia ſibi ſuiſq; paſſionibus dominantur. Reges ſunt, quia intra illos eſt Regnum Dei, illa ſcilicet pax conſcientiæ, illud gaudium Spiritus Sancti ineffabile. Reges ſunt, quia juxta Chriſti promiſſionem

nem, ipsorum est Regnum cælorum. Reges sunt, quia simul amici & filii Regis Regum. O beatissimam servitutem cunctis Regum soliis altiorem! Sensêre hoc magni imperatores, Reges & Principes, qui ut Deo perfectiùs servirent, Sceptra Purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutarunt Tales fuerunt, ut refert Hieronymus Platus de Bono status Relig, lib 2 c 26 Imperatores in oriente, Anastasius, Theodosius, Michael uterque; In occidente Lotharius, & Hugo: tales è Regibus in Italia Rachisius, & Pipinus; in Hispania Veremundus, Ramirus; In Anglia. Sigebertus, Etelredus, Henredus; in Germania, Carolomanus & alii. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysii, qui spreto Castillionis Marchionatu, Societatem IEsu è Consilio Dei Matris ingressus, tanti fecit abjectum esse in domo Dei, ut Generali Mutio Vitellesco,(quod ipse postea in publica exhortatione retulit) palā dixerit: *Si per unū tantùm momentum in Societate* IEsu *esse debuissem, & per inferni pœnas ad id me pervenire oportuisset? elegissem illas, Pater, ut in societate essem.* At enim servitus Dei suis non caret laboribus ac molestiis? Ita est. Sed quænâm mundi servitus illis caret? Quæ rosa

fine

fine spinis, quæ sine conchis gemma? Quot incommodis, quot laboribus fatigantur servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gratiam Principis lucrentur? & hoc ipsum quam fragile bonum est, quàm incertum? Ergo pro amicitia Dei, tam certa, pro honoribus, prodivitiis tota æternitate mensuris, longè minora pati grave erit? Et verò quàm parum est; quod à nobis in obsequiis suis exigit Deus. Parum omnino comparatione tanti præmii, quantum eit æternæ gloriæ pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum est; Parum comparatione eorum quæ Sancti pro Deo tolerabant; Parum comparatione eorum quæ pro nobis Deus Filius fecit & Passus est; Parum ratione dignitatis Dei infinitæ. Parum comparatione suppliciorum, quæ promeruimus. Parum deniq; quia omnes inobsequio molestias & labores, dulces facit suis solatiis, suo amore, Deus, ut ipse sit exaltans jugum super cervices nostras, dicatq; merito: *Iugum meum suave est, & onus leve.*

VIII.

Sine causa Christianus sum, si Christum non sequor. S. Bernardus.

NIhil aliud est vita Christiani, quàm imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi

Character eradendus eſt. & fides in Chriſtum ejuranda; aut juxta vitæ Chriſti Ideam, vivendum eſt Chriſtiano. Quantus pudor eſt credere Chriſto dicenti, Beatos eſſe pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias ſectari, quærere voluptates! quàm probroſa contradictio, Adorare Chriſtum pauperem, contemptum, crucifixum, & paupertatem Chriſti fugere, deteſtari contemptum, Crucem horrere! Quanta indignitas, Dominum eſſe pauperem, ſervum divitem, Dominum omnia incommoda pati, ſervum delitiis abundare? Itane veſtis attactu Chriſti conſecrata ac dignificata eſt; & paupertas noſtra, dolor ignominia, quæ Chriſtus pariter aſſumpſit, ipſa Chriſti aſſumptione Chriſtiano dignificatâ non erunt? At pudeat *Servum eſſe majorem Dominô ſuô! pudeat ſub ſpinoſo capite membrum eſſe delicatum!* Elige quod vis Chriſtiane: vel Chriſtum erraſſe puta, qui ſponte paupertatem, ignominiam, dolores, aſſumpſit: vel te errare fateare, qui oppoſita omnia ambis. At Chriſtum Dei ſapientiam, errare impoſſibile eſt; tu igitur infelix erras, ſi divitias, ſi voluptates, ſi honores, cum ſalutis diſpendio quæris.

I X.

Aut pati, aut mori.

EFfatum eſt Sanctæ Tereſſiæ veriſſimum &

& Diviuæ Sapientiæ arcanum, Ita eſt, quàm diu vivimus, tam diu reſtat pati. Multa bona agere, & multa mala pati Chriſtianorum eſt, ſait Bernardus Sepivit Deus omnes ſemitas noſtras ſpinis & cru: cibus: Si quis ab una declinare velit, incidit in aliam, quia ob ipſam fugam Crucis, novæ noxæ debitam Quid fruſtra Crucem fugis quam vitare non potes? In Cœlo nihil niſi bonum eſt: in inferno nihil niſi malum: terra, quæ media eſt. utrumq; extremum participat. Quid Crucem ſfugis. quam Chriſtus ſuo contactu dignificavit? Crux latronibus ſit infame patibulum tibi Chriſtiane eſt Scala ad cælum. Hac itur ad Aſtra; hac Chriſtus, hac omnes cælites intrarunt in gloriam ſuam Quàm pulchrum Cœlo ſpectaculum eſt, Chriſtianum Chriſto confixum eſſe Cruci! Qvantum gaudium chriſtum ſocium habere dolorum! Quid dulcius calice ſpaſſionis quem cor divinum ſuis implet placitis, velut placidiſſimis liquoribus, quem manus piiſſimi patris porrigit, quem os Chriſti prægustavit. Bibe igitur tam præclarum calicem ſitibundus, ut generoſos ac Filiô Dei dignos imbibas ſpiritus, & bibendo ingemina cum S. Tereſſia: *Aut pati, aut mori*, Quin potius dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati, non mori!* Aut exclama cum

Indi-

Indiarum Apoſtolo XAVERIO. *Amplius Domine, amplius cruciari.* Nempe pati, eſt. *Omne gaudium*, ut ait Jacobus Apoſtolus Stare ád crucem Chriſti cum MARIA, eſt illud. *Vnum Neceſſarium, Maria optimam partem elegit*, ut ajebat P. Vincentius Carafa VII Generalis Soc: JESV. *Pati amando & amare patiendo, eſt compendium perfectionis*, ut dicebat idem: *Ire ad cælum patiendo, eſt ire per poſtam*, ut dicebat P. Balth. Alvarez Soc: JESV. *Dolores pro amore Chriſti tolerati, ſunt menſura itineris ſurſum, quam oportet eſſe confertam & coagitatam*, ut dicebat P. Franc. Piccolomineus VIII Generalis Soc. JESV.

X,

Omnis ponderatio non eſt digna continentis animæ Eccl 26.

QVàm pretioſa eſt caſtitas Virtus Angelica! *Hæc incorruptio, nos mortales, facit proximos* non modò Angelis, ſed ipſi *etiam* Deo Hanc tanti fecit Chriſtus, ut Matrem non niſi Virginem elegerit, ipſe Virgo: & Joannem Apoſtolum propter Virginitatem, in ſuo pectore tanquam gemmam pretioſam repoſuerit eumque, moriens locò ſui in terris, Filium MARIÆ reliquerit Hanc ita amavit Virgo Mater, prima hujus virtutis in terris fundatrix

datrix, ut Angelo Maternitatem Dei offerenti palam testata sit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* Præmium porro Virginitatis quàm sublime! Supra montem Sion, id est in sublimi gloria perennare, sequi agnum quocunq; ierit, cantico ab aliis inimitabili, Cor DEI Cor B, irginis tota æternitate exhilarare. speciali laureola in cœlo ornari Virginitatis stipendium est. Quanti igitur hanc virtutem æstimare, quantùm pro ejus integritate dimicare debes, si Christo; si ejus Matri placere desideras Athleta Mariane? Linguam sibi præcidit, & cruentam in os fœminæ impudicæ exspuit Martyr Nicetas, ut castitatatem defenderet: tu saltem linguam cohibe, ne quæ toties Sanguine Christi in sacra communione consecratur verbo aliquo impuro polluatur. Nobiles Christianæ Amazones aliæ oculos sibi eruerunt, aliæ seipsas præcipitârunt è montibus, ne Virginitatem læderent, tu saltem oculos averte ne videant Vanitatem Benedictus pro conservanda castitate se nudum in vepribus cruentavit: Franciscus in nivibus (volutatus est: Xaverius ad sanguinis è naribus profluvium, uni somnio impuro restitit: Tu nondum durius carnem rebellem tractasti, *nondum ad sangvinem restitisti*, Ergo nunc statue-

omni diligentia thesaurum tàm pretiosum servare, quem si semel amiseris, nunquam tota æternitate recuperabis.

X I.

Quàm sordet mihi terra, dum cælum aspicio.

VOx erat S. P. Nostri JGNATII ad Cœlum aspirantis. Et quid ni sordeat terra, tot plena peccatorum fœtoribus? Quid ni sordeat, quæ stabulum est pecorum? Patria nostra est cælum. Ibi Patrem Deum habemus: ibi *nos magnus charorum numerus exspectat*, Bona terrena, quibus hic pascimur, siliquæ sunt porcorum, quæ appetitum nostrum infiniti boni capacem non explent sed contaminant Ad majora, ad altiora Bona creati sumus: Ergo ad illa properemus *Ad Cælum, Ad Cælum. Ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia, quia pure æterna* Amemus vitam, sed amemus æternam Quæramus divitias sed semper mansuras optemus voluptates sed sine felle, sine absinthio, perennes. Ambiamus honores, sed apud Deum, nunquam perituros O nos Vesanos, si stabulum amamus præ palatio! exilium præ patria! lutum præ auro. *Quanta phrenesis est, cogitare parum de magno & cogitare multum de parvo: brevi tempori curam longissimam*

mam, & longiſſimæ æternitati brevem curam impendere, o quanta inſania! *nolle perdere parum ut multum lucreris, nolle dare mortem pro vita, terram pro Cælo, tempus pro æternitate; nihil pro bonorum omnium aggregatione,*

XII.

DEVS mihi ſufficiet ſolus.

QVid appeto? quid appetendo quæro, & ſatiari in appetendo nequeo? Bonum: eſt quod appeto, bonum quæro, ſed nullum bonum creatum, quô ſatier, in venio Vbi es ô bonum meum ſufficiens? quæro te intra divitias ſæculi, ſed non invenio- quid enim ſunt illæ niſi mera deliria, figura tranſiens & ſomnium? quo *cum dormierint viri divitiarum, nihil invenient in manibus ſuis.* Imò ſpinæ ſunt, quæ ſua ſolicitudine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delitias bonum ſufficiens reperio: quantum enim *gaudium peccatorum! adinſtar puncti eſt* gutta mellis in oceano fellis & abſinthii quid fruſtra & jnter mundi honores, & inter favores mortalium exquiro bonum? quantæ indigentiæ latent ſub larva honoris? quantæ fallaciæ favores Principum? Valete bona non bona, boni indiga; non ſine malo bona, quia defectuoſa & defectibilia. Solus bonum meum eſt, qui bonum purum

eſt, qui omne bonum eſt qui fons omnium bonorum eſt indefectibilis, & origo, DEVS *meus & omnia, Nimium avarus eſt, cui Deus non ſufficit* Quod enim bonum eſt, quod in Deo cum infinito exceſſu non contineatur? aut quod bonum eſt, cum quo Deus melior ſit quam ſine illo, qui infinitum bonum eſt? Igitur ſi amore careo & laude apud homines, ſufficit mihi Deo placere, ſufficit laudem apud Deum habere. Si careo divitiis? nimis dives ſum, cum jus ad Deum poſſidendum habeo *Quidquid mihi dare vult Dominus meus præter ſeipſum, dulce mihi non eſt; auferat totum, & ſe mihi det.* Ipſe ſolus mihi ſufficit, Deus meus & Omnia.

CAPVT II.

Remedia

Ad fugienda & extirpanda vitia

JActis breviter, in Virtutis Palæſtra, ſanctioris vitæ fundamentis, armandus eſt Athleta MARIANVS remediis vitiorum tum generalibus, tum particularibus, quibus inſtructus prælia Domini, contra hoſtes animæ feliciter gerat.

Remedia.

Contra quodvis peccatum.

1. Remedium est. Oratio, ad quam subitò recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequm cor occupet, invocando opem Dei, B. Virginis, & Sancti Patroni qui in opposita virtute floruit. Huiusmodi Orationes sunt: *Deus in adjutorium meum intende, Domine salvum me fac, pereo Domine vim patior, responde pro me.* MARIA *sis mihi propitia.* MARIA *opitulare. Mater misericordiæ monstra te esse matrem*

2. Remedium est Habere, frequenter memoriam præsentiæ Dei, & Angeli Custodis, atque occurrente prava suggestione, seipsum arguere dicendo: *Egone in oculis Dei Iudicis omnia videntis & Angeli mei custodis hæc cogitabo? hæc faciam? O. Domine malo mori, quam fœdari.*

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, ejusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus crucifixus est & ego voluptati operam dabo! Ah non licet sub spinoso capite membrum esse delicatum! O bone* IESV *intra vulnera tua absconde me.* Ita svadet Apostolus? ut cogitatione Christi Passi armemur. 1. Petri 4.

4. Remedium est. Tempore tentationis devotè aspicere imaginem Beatæ Virginis, vel eam sibi in memoriam revocare, atq; ejus amore protestari, se nolle assentiri. *Propter te, amore tui, o Pretiosissima Parens, Domina mea, non cogitabo, non dicam, non faciam.*

5. Remediū est Meditatio Novissimorum nempe mortis, Iudicii extremi, Inferni. juxta illud: *Memorare Novissima tua, & in æternum non peccabis* Eccles. 7,

6. Remedium est Fuga otii, quod est pulvinar diaboli, & origo omnium vitiorum.

7. Remedium est Fuga sociorum, locorum aliarumq; occasionum paccati. *Nam qui amat periculum, in illo peribit.* Ecclesiastici 3.

8 Remedium est, Vsus frequens Sacramenti Pœnitentiæ, & Eucharistiæ. Ex hoc enim divino epulo robur sumitur ad vincendum hostem animæ. Et de hoc Sacramento dicit Psaltes: *Parasti in conspectu meo mensam, adversus eos qui tribulant me.* Psal 22.

6. Remedium est. dum aliqua tentatio infestat, elicere actum amoris Dei super omnia; talis enim actus stare non potest cum peccato, proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare insti-

stituere, ita ut mane propositô factô vitandi tale vel tale peccatum circa meridiem & vesperite reflectas, quoties in hoc peccatum lapsus sis. moxq; pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoves tam diu in eo persistendo, quamdiu vitium non extirpaveris.

Hæc sunt remedia generalia contra peccata; veniamus ad specialia.

Remedia.

Contra tentationes Fidei oppositas.

1. Cave ne unquam cum talibus cogitationibus disputes, ne fallaciis dæmonis in re fidei tam obscura, capiare; sed potius captivando intellectum in obseqnium Dei, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica, Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.*

2 Revoca tibi in mentem illa suavissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem, lib. contra Epist fundam: *Tenet me in hac fide consensus populorum, atque gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata Tenet ab ipsa sede Petri Apostoli, usque ad præsentem Episcopatum successio* Addi potest: Tenet me in hac fide tanta doctorum sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro

hac fide tolerata Martyria Quæ omni mo-tiua credibilitatis in nulla secta repe riuntur; nisi in sola Romana Ecclesia, u vel inde certissimum signum sit, Deum i ea sola & per eam loqui

3. Frequenta ritus Ecclesiæ, præserti usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic ti gustanti quám suavis sit Dominus, sap ant ea, quæ ipse in Ecclesia revelavit.

4. Vitandæ lectiones librorum vetitoru conciones item & familiaritates Hæretic rum, ut monet Apostolus *ad Titum* 3.

Remedia.

Contra consvetudinem jurandi.

1. Considera quantus sit Dei conte ptus, cum nomen ejus sanctum & terri le assumitur, ad confirmandum dictum i sum; hoc enim nihil aliud est, quàm D um, qui est summa Veritas, facere teste mendacii, adeoq; facere Deum mendace quæ est ingens, Dei contumelia,

2. Considera, consvetudine jurandi mitti auctoritatem in dicendo. nam freq ter & facile juranti minus creditur, eti seriò juret, ut docet: *S. Chrysost: hom: ad pop. Antioch.*

3. Locò consvetæ formulæ iurandi, assu sce alteri modo testandi, qui non con neat juramentum, dicendo v. g. ita p certo affirmo, &c.

4. S *Chrysostomus hom 5 ad populum*, ad deponendam hanc consuetudinem suadet, ut qui est ei obnoxius, ipse sibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v. g ut impransus cubet; ut toties det Eleemosynam, &c.

Contra superbiam & vanam gloriam.

1. Frequenter sibi imperfectiones, & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu.

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis se ipsum comparando confundi.

3. Meditari de humilitate Christi conculcati, conspuiti, atroni postpositi, atque nobis dicentis. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

4. De se suisq; factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatam laudem statim Deo offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abjectioribus, & cum humilibus conversari.

6. Laudem & honorem apud solum DEUM quærere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis, imò est infinita, cum sit ipse Deus, juxta illud Regis Vatis *Apud te laus mea* Deus, *Et laus mea tu es.*

7. Sæpe cogitare, quòd superbus sit contemptibilis; hominibus, & Deo odibilis, qui

superbis resistit, eosque punit infamiâ, & peccatîs turpibûs; ut sibi vilescant.

Contra Iram & Impatientiam.

1. Cum te irâ commoveri sentis, ab omni verbo abstine, aliò te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui, ut dicitur 1. Pet. 2. *cum pateretur, non comminabatur*; atque intra ejus vulnera, tuas molestias depone, ut ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3 In omni tua aduersitate, oculos mentis converte ad Dei voluntatem sapientissimam, justissimam, benevolentissimam, qua omnia adversa ad nos veniunt, dicendo: *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus majores, quos te tolerat Deus, & alii, & quibus longe majorem pœnam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta adversitatem.

5 Considera damna, quæ ex ira & impatientia proveniunt Nam ira non minuit dolorem sed auget, & præterea vulnus conscientiæ infligit, privatq; corona. Deinde hominem facit furentem bestiam. Denique præscribit modum quo Deus agere debeat cum iracundo orante: *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.*

Con

Contra tentationes impuras.

1. Fugiendæ occaſiones, converſationes micitiæ nocivæ, otium.

2. Cuſtodiendi diligenter ſenſus præſer- im oculi, aures, lingua, manus. ſunt enim eneſtræ, per quas mors intrat:

3. Subtrahendum fomentum libidinis, ni- nius cibus & potus

4. Adhibenda mortificatio corporis, je- unia, flagellationes, vigiliæ.

5. Vtendum frequenti communione, ut uriſſimo corpore Chriſti, corpora noſtra anctificentur.

6. Iuvat plurimum devotio ad Matrem uriſſimam, à qua virtus continentiæ ſæpe etenta eſt, & coram eadem mane & veſ- eri proteſtatio facienda, quod quidquid ontra Angelicam puritatem acciderit, id ræter & contra noſtram voluntatem fu- urum ſit, idque amore ipſius.

7. Occurrente tentatione mentem illicò liò avertere, vel conferendo ſe ad aliquid riò agendum, vel recurrendo ad Chri- um Crucifixum: vel ad Angelum Cuſto- em, vel ad B. Virginem; his verbis: *irgo puriſſima, per Immaculatam Conce- ionem tuam, munda cor meum ab omni puritate: in nomine Patris, & Filii, & piritus Sancti.*

Contra invidiam & odium.

1. Honorem, laudem, cæteraque bona temporalia non magni facere, ſed potius bona altioris ordinis æterna deſiderare.

2. Ea frequenter conſiderare, quæ ad fraternum amorem excitare poſſunt qualia ſunt, quod omnes ſimus Dei imagine inſigniti, omnes Chriſti ſanguine tincti omnes ad eandem hereditatem vocati, omnes ejuſdem Divinæ menſæ participes &c.

3. Expendere damna invidiæ. quæ invidum triſtitia inani conſumit, omnibus gravem facit diabolo ſimilem reddit.

Contra Gulam.

1. Remedium præſcribit Spiritus S. pro 23. *Noli eſſe in conviviis potatorum, nec comesſationibis eorum.*

2 Expendere turpitudinem hujus vitii quod hominem belluam facit, imò deteriorem belluis, quæ naturam, ultra ſatietatem, non gravant.

3. Conſiderare incommoda quæ ex hoc vitio proveniunt, qualia ſunt paupertas multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria, & alia.

4. Pœnam ſibi ſtatuere pro hoc defectu commiſſio, dic aliquo victitandi pane & aqua, cibumque, qui ſumendus fuiſſet, pauperibus

peribus erogandi.

Contra tepiditatem.

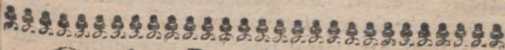
1. Considerare amorem Dei erga nos quô obstringit continuò ad hoc, ut ei ferventer serviamus.

2. Considerare immensum gloriæ pondus, quod tam facilè per opera ferventia promereri possumus, & quod promerendi post mortem tempus non erit amplius.

3 Considerare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in cælo, Deum ferventer laudantium.

5. Considerare finem creationis nostræ qui non est alius, nisi laudare Deum, eiq; servire

5. Cnnsiderare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam Deo movet, ut dicat in Apoc *Vtinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore,*

CAPVT III.

Praxis Exercitii Matutini.

Adoratio, Fides, Spes, Charitas.

SVmma ac infinita majestas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte. Ego vilissimá creatura tua, in centrum nihili mei prostratus,

Te Deum verum unum in Natura, trinum in Personis, supplex adoro, laudo, glorifico, cultu latriæ, affectu omnium Sanctorum, In te & tibi in omnibus quæcunq; revelâsti, firmissimè credo, propter tuam veracitatem infallibilem. In te spem omnem meam, de omnibus bonis meis tam temporalibus quàm æternis repono, propterea quia scis, vis, & potes ea conferre. Te æstimo & amplector super omnes divitias, honores, voluptates, & super omnia bona creata, propter te, & infinitam dignitatem & bonitatem tuam. Atque in his affectibus hodie & quotidie vivere, operari, pati, ac tandem mori volo.

Gratiarum Actio.

BEnedicta sit in æternum amabilissima tua, Deus, bonitas infinita, qua me ex nihilo creasti, ex peccati servitute redemisti, ad fidem veram vocâsti, tot gratiis ingratum hactenus ornâsti, prævenisti, adjuvisti à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præservâsti Pro istis ac omnibus aliis beneficiis, quibus non solum me, sed omnes & singulas creaturas husque cumulâsti confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi.

Inten-

Intentio.

ECcè Domine, hodie, & per totam vitam meam, & æternitatem, me tibi ex integro in holocaustum trado ac offero, corpus & animam, memoriam, intellectum, voluntatem sensus ac omnes potentias, omnia facta, dicta cogitata, omnes adversitates meas, omnes motus cordis ac respirationes, omnes syllabas & literas legendas, scribendas audiendas. Omnia ista unita meritis vitæ & Passionis Domini nostri IESV Christi, sangvine ejus aspersa in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero consecro divinæ Majestati tuæ.

I Ex amore tui ad gustum tibi dandum & ad majorem gloriam tuam

II In protestationem supremi tui dominii & nostræ subjectionis.

III In gratiarum actionem pro beneficiis, omnibus, præsertim N.

IV. In satisfactionem pro omnibus peccatis præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor. B, Virginis, & SS. præsertim N

VI. Ad præparandum cor meum in ordine ad communionem

II. Ad confundendos dæmones hostes animæ meæ.

VIII, Ad impetrandam mihi virtutem & gratiam N.

Protestatio.

PRotestor verò coram te Domine Deus meus, & Curia tua cœlesti universa, quod hodie & tota vitâ meâ, volo VIVERE, ut decet mancipium IESV & MARIÆ Protestor quod mori millies malo, quàm peccato præsertim N, Te offendere Protestor quod quidquid hodie acciderit, quod tibi Deo meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Protestor deniq; quòd toties te hodie amare & laudare volo, quoties respirabo, quot fluent momenta in tempore, quot literas scribam, &c.

Petitio Auxilii.

A Tua bonitate per IESu Christi sanguinem suppliciter peto benedictionem. Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitanda omnia peccata, præsertim N. ad promerendam veniam, gratiam, & gloriam æternam. Amen.

Ter *Pater*, & *Ave*. Et renovetur Formula Congregationis: *Sancta* MARIA *Mater* DEI &c.

CA-

CAPVT IV.

Examen Veſpertinum.

Gratiarum actio.

BEnedicta ſis in æternum, ab omnibus, in omnibus, & ſuper omnia, Sancta & individua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte, pro omnibus & ſingulis beneficiis, quæ mihi omnibusque creaturis ſive in cælo, ſive in terra, ſive etiam in inferno hodie & toto vitæ meæ tempore, contuliſti. Benedico, laudo, & glorifico te; pro beneficio creationis, & conſervationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita, Paſſione & morte Domini noſtri Jesu Chriſti, pro doctrina ejus, meritis, exemplis Sacramentis, pro gratiis omnibus habitualibus & actualibus, in me ac omnes creaturas rationales tam liberaliter effuſis, ac demum pro externa protectione, ac præſervatione à pluribus malis animæ & corporis. Benedictio & claritas & gratiarum actio, honor, & gloria tibi Deo noſtro in æternum.

Petitio luminis.

AT quàm ingratus ego hodie beneficiis vixi!

vixi! illumina quæso Domine oculos mentis meæ, ne obdormiam in morte. Emitte lucem tuam, & veritatem tuam, ut cognoscam ac defleam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientiæ.

HIc revoca tibi in mentem defectus actionum tuarum, reflectendo te supra singulas, eo ordine, quo per diem factæ sunt, & observando, quid mali in qualibet actione diei cogitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti, quod facere potuisti, item considera causas defectuum, & remedia.

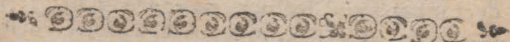
Dolor.

O Purum, summum ac infinitum bonum Deus meus; ex amore quo te amplector, & æstimo super omnes creaturas, detestor omnia & singula peccata mea, super omnia alia mala, etiam supra ipsam mortem, & doleo quia Te aliquando peccatis meis offendi. Doleo autem pure propter te tuamq; bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendi, & cui materiam displicentiæ dedi. O utinam nunquam peccassem! utinam tibi perfectiùs servivissem.

Propositum.

ECce nunc Domine cum tua gratia firmissimè statuo ac propono emendatio-

nem. Volo deinceps perfectiùs tibi servire, volo occasiones peccandi præsertim N. devitare. Malo mori & omnia adversa pati, quàm te Deum meum peccatô unquam offendere. Confirma hoc Deus per gratiam, quod operatus es in me. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus. Ter *Pater* & *Ave*, & Psalmus *De profundis*, pro defunctis Sodalibus.

CAPVT V.

Observanda circa quamcunque actionem, ut perfectè fiat.

1. ANte quamcunq; actionem præsertim longiorem, v g. ante studia, invoca breviter opem divinam, dicendo *Deus in adjutorium meum intende*, vel *Adjuva me Domine Deus meus.*

2. Renova intentionem dicendo. *In gloriam tuam Deus & vitam æternam; propter te Domine renovo intentionem*

3. In decursu actionis recordare interdum Dei in te, circa te, ac in ipso actionis tuæ objecto, præsentis atque spectantis, ac te-

cum & cum tuo objecto concurrentis: Vnde dices: *Adoro te Domine, hic præsentem me videntem, mecum concurrentem, me cum hoc objectu pascentem, illuminantem, calefacientem, &c*

4 Intuere Christum Dominum, B. Virginem vel S. Patronum, qua perfectione similem actionem illi exsequebantur: illos proinde imitando in unione actionis ipsorum operare v. g. in comedendo, recordare Christi in nuptiis, in cœna ultima. decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem; Christi in sangvine suo demersi. Ambulando, Christi per plateas ad judices tracti. Palestinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

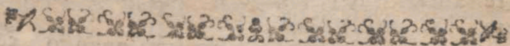
5 Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua ejusq; objecto, cum aliquo affectu proportionato. v g lavas faciem; cogita quòd sanguis Christi emundat nos ab omni peccato, vtinam te emundet! Induis te; cogita exuendum veterem hominem, & induendum D. IESVM hocq; pete à Deo comedis; cogita siliquas esse istas porcorum, melioribus in Patria Sanctos abundare panibus, illuc proinde feratur desiderium. Decumbis; cogita fore ut sub te sternetur tinea, & operimentum

tuum

tuum ſint vermes.

6 Mortifica te in omni actione, v. g. incommodius ſedendo, non carpendo fructum aut florem in horto, ſubtrahendo guſtui tranſmittendum.

7 Poſt actionem, age Deo gratias pro cooperatione, pro tuis defectibus dole, & quidquid boni actum eſt, offer Deo.

CAPVT VI

Orationes eiaculatoriæ per diem uſurpandæ.

Fidei.

IN fide vivo Filii Dei, qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me.

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.

Spei.

DEus meus miſericordia mea. *Pſ.* 58

In te Domine ſpero, non confundar in æternum *Pſal.* 30.

Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus. *Pſal.* 17.

Dominus mihi adjutor, & ego deſpiciam inimicos meos. *Pſal.* 117.

Spes mea ab uberibus matris maæ, Deus meus es tu. *Psal. 21.*

Charitatis.

DEus meus & omnia.

Quid volo præter te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Serò te amavi pulchritudo infinita, serò te amavi. Væ tempori; quo non amavi te. *S. Augustinus*

O summum bonum meum, quando te perfectè amabo?

O quam svavis est Domine Spiritus tuus.

Dulcis & rectus Dominus

Diligam te Domine, virtus mea firmamentum meum & liberator meus *Ps. 17.*

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo. *Abac. 3.*

Contritionis.

PEccavi Domine, miserere mei.

Pater peccavi in Cœlum & coram te, non sum Dignus vocari filius tuus.

Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me, *Psal. 50.*

Malo mori, quàm fœdari.

Desiderii ad gloriam Cœlestem.

O Quàm sordet terra, dum Cœlum aspicio. *S. Ignat.*

Satiabor, cùm apparuerit gloria tua Domine *Psal*, *16*

Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiſcit & deficit anima mea in atria Domini *Psal*. *83*.

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal* *41*

Adimplebis me Domine lætitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua uſq; in finem. *Psal*. *15*.

Te exquirit facies mea, faciem tuam Domine requiram *Psal*. *26*

Vnam petii à Domino, hanc requiram, ut in habitem in domò Domini, omnibus diebus vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

BEnedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me ſunt nomini Sancto ejus. *Psal* 102,

Exaltabo Te Deus meus Rex, & benedicam Nomini Tuo in ſæcula, *144*.

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio honor Deo noſtro, in ſæcula ſæculorum *Apo*. *7*.

Sedenti in throno Deo & Agno honor & gloria!

Vivat IESVS meus & exaltetur Deus ſalutis meæ.

Benedictus Deus & Pater Domini noſtri

IEsu Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. 2 Cor. 1.

O S. Patroni mei Magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen ejus in id ipsum.

Magnus Dominus, & magnitudinis eius non est finis. *Psal* 144.

Oblationis.

DOmine quid me vis facere?

O Domine* ego servus tuus, & *filius Ancillæ tuæ: *Psal* 115.

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psal.* 118.

Paratum cor meum DEVS, paratum cor meum. *Psal.* 107

In tentatione vel aliquo periculo:

DOmine vim patior, responde pro me. *Isaiæ* 38.

Domine salva nos, perimus. *Math.* 14.

Pater salvifica me ex hac hora. *Ioan.* 12.

Esto mihi in Deum protectorem & in locum refugii, ut salvum me facias. *Ps.* 30

Exsurge Domine, salvum me fac Deus meus, *Psal* 3

Sub umbra alarum tuarum protege me. *Psalmus* 16.

Adiutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me, Deus salutaris meus.

Cor mundum crea in me Deus, & Spiritum rectum innova in visceribus meis *Ps.* 50

In.

In afflictione.

ITa Pater, quia ſic placitum fuit ante te.
Deo ſubjecta eſto anima mea, quoniam ab ipſo patientia mea. *Pſal. 61.*

Benedicam Dominum in omni tempore ſempet laus ejus in ore meo

Sicut Domino placuit, ita factum eſt, ſit Nomen Domini benedictum *Iob. 1*

In ditione tua Domine omnia ſunt poſita, & non eſt qui poſſit reſiſtere voluntati tuæ. *Eſther. 13*

Domine, hîc ure, hîc ſeca, ut in æternum parcas *Auguſtinus.*

Deus meus & omnia. Nunquid tu mihi non ſufficis, ut aliquô extra te bonô privari doleam? *Leſſius.*

Nolo Domine eſſe ſine vulnere, dum te video vulneratum *S. Bernardus*

Domine auge dolorem, ſed auge patientiam. *Pius V.*

Plura Domine & majora mala merui, tu pro me quoq; graviora Paſſus es

IESU mi Crucifixe, ſerva mihi aliquem angulum in cruce tua: Ecce me ad patiendum pro te, amplius & amplius, etiam per æternitatem, ſi ita vis. *Pater Franciſcus Piccolomini Soc. IESV. Generalis VIII.*

In proſpero ſucceſſu.

NOn nobis Domine, ſed Nomini Tuo da gloriam. *Pſal. 113.*

Magnificat anima mea Dominum, & exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo *Luce 2*

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me. *Psal. 117.*
Domine quid est homo, quod magnificas eum, aut quid apponis erga eum cor tuum? *Huc spectant affectus gratiarum actionis supra positi.*

Dum comedis

SAtiabor cùm apparuerit gloria tua [Domine, *Psalm 16*

Replebimur in bonis domus tuæ. *Ps 64.*
Dominus meus Iesus in Cruce sitit, & ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te!

Quanti mercenarii abundant in domo patris mei panibus, & ego hic fame pereo! surgam & ibo ad Patrem meum, *Lucæ 15.*

Dum decumbis.

QVando requiescam in illa pulchritudine pacis, in requie opulenta?

In pace in idipsum dormiam & requiescam, quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me, *Psalm 4*

Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi cubes in illo meridie æterno, *Cant. 1.*

Dum

Dum ambulas.

DIrige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam, *Psalm. 5*

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. *Psal. 24*

Erravi sicut ovis quæ periit, quære servum tuum Domine *Psalm 118*

Surgam & circuibo civitatem, quæram quem diligit anima mea. *In Cant*

Trahe me Domine post te, curram, in odorem unguentorum tuorum *In Cant.*

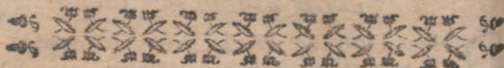
QVando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal 41*

Cum aliquod objectum sensu percipis:

DElectâsti me Domine in factura tua, & in operibus manuum tuarum exultabo

Benedicite Domino omnia opera ejus in omni loco dominationis ejus.

O quam svavior, quàm dulcior, quàm pulchrior es, Deus meus, nunquid enim tibi plus non reservâsti ?

CAPVT VII.

Praxis visitandi Sanctissimum Sacramentum.

I. PRAXIS.

Induere affectus Sanctorum adorantium Christum.

DOmine IEsu Christe Deus & Homo, in hoc SS. Sacramento præsens, ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu, quô te in cunis adorarunt Pastores & Magi. Adoro te illo affectu, quo te adorabat viventem hic in terris, & nunc in cælo adorat pretiosissima Parens tua. Adoro illo affectu, quo te adoravit Centurio & omnes viatores devote communicantes, quicunq; illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorarunt, adorant & tota æternitate adorabunt omnes Beati cœlites. Horum voce & affectu tibi Deo meo hic præsenti canto: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabbaoth. Dignus es Domine accipere honorem & gloriam & benedictionem. Tibi hic verè præsenti Deo

Deo & Agno fit honor & gloria ab omnibus, in omnibus, ſuper omnia O ſi omnium electorum tuorum corda amore tui inflammatiſſima, ſi ora in laudem tuam eloquentiſſima, nunc haberem, omnibus illorum vocibus te laudarem. Sed quia id præſtare non poſſum, ecce nunc illorum omnes, laudis, adorationis, amoris, affectus erga te ſive per totam æternitatem eliciendos approbo, & tibi nunc præſento, ac offero in ſupplementum meæ tepiditatis Vos verò omnes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni mei, præſertim Tu B Aloyſi, adjuvate meam potentiam. Magnificate meum & pro me iſtum Dominum meum hic præſentem, & exaltemus Nomen ejus nunc & in æternum: Amen.

II PRAXIS

Adorare omnia Chriſti conſtitutiva.

ADoro te, ô Sapientia Divina, in hoc SS. Sacramento præſens, quæ omnia impoſſibilia & exiſtentia vides, ipſumque Deum comprehendis, & quæ hoc mirabile Sacramentum inveniſti. Adoro te hic præſentem, Omnipotntia Divina, apud quam non eſt impoſſibile omne verbum quæ

omnia

omnia in omnibus operaris, & quæ in hoc Sacramento, tot ſtupenda miracula efficis. Adoro te hîc præſentem, ô immenſa Bonitas & Liberalitas Divina, quæ cum Cœlum & terram impleas, hic tamen in exiguâ hoſtia tota lates. Adoro etiam te, ò pretioſiſſima Anima Salvatoris mei, in hoc Sacramento verè ac realiter præſens, cum omnibus potentiis, habitibus, & actibus tuis. Benedictus ſit tuus intellectus hîc præſens, ſcientia infuſâ rerum omnium ac viſione Dei clariſſima illuſtratus. Benedicta ſit memoria tua hîc præſens, quæ omnium hominum, ac mei etiam indigniſſimi nunquam obliviſcitur. Benedicta ſit voluntas tua: tot habitibus virtutum ſupernaturalium ornata. Benedictæ ſint omnes potentiæ tuæ vitales, quæ ſuis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea te, & complector toto cordis mei affectu Sanctiſſimum Corpus Domini noſtri IESU Chriſti hîc realiter præſens, ex Puriſſimo ſanguine Virginis Matris, opera Spiritus Sancti formatum, pro ſalute mea olim Crucifixum, nunc verò dotibus glorioſis ornatum. Amplector Pedes tuos cum Magdalena, pro me in Cruce transfixos, Amplector manus vulneratas, in quibus omnia bona noſtra Pater poſuit. Amplector caput Spinis coronatum. Amplector Cor ad me ſummo

Cha-

Charitate conversum. Amplector omnia & singula Vulnera tua, omnes guttas Sanguinis, pretium Redemptionis nostræ. O Domine, da ut te sub his speciebus Eucharisticis latentem, digne adorem & laudem olim verò revelata facie videam in Cœlo Amen.

III PRAXIS.

Salutare Christum in suis officiis.

AVe Domine IESU Christe, in hoc Sacramento Deus absconditе & Salvator. Tu es Rex meus & Dominus meus, ego servus ille tuus debitor, procido coram te, agnosco plurima debita mea, quæ peccando contraxi, patientiam habe in me, & dimitte universa delicta mea.

AVe Pater Misericordissime, En ego ad te venio prodigus filius, dissipavi substantiam tuam, recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis, peccavi in Cælum & coram te, amplectere me ad te redeuntem, qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister Sapientissime. En ego coram te negligens discipulus, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es.

AVe Pastor vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda Erravi sicut ovis, quæ periit, quære servum tuum.

AVe Medice Providentissime, quem Spiritus Domini, misit, ut medereris contritis corde. Agnosco infirmitates meas præsertim N. sana Domine animam meam quia peccavit tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ En ego Viator à Patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum deduc me per vias rectas, & ostende mihi Regnum Dei.

AVe omnium donorum & gratiarum dispensator. En est ante te pauper, nudus, miser & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus; Dives es in omnes, qui invocant Nomen tuum: das omnibus affluenter, da mihi Domine virtutem N Da usum salutarem hujus SS. Sacramenti & tandem perseverantiam finalem, in gratia tua.

CAPUT VIII.
Modus Audiendi Sacrum.

DUm prodit ad altare Sacerdos, imaginare Filium Dei de arcano Patris sinu, carne nostra amictum prodire ad Sacrificium pro salute nostra Deo Patri offeren.

ferendum, simul etiam vide pondus peccatorum nostrorum ejusdem humeris impositum, quod inclinatio Sacerdotis sub *Confiteor* significat, ubi confessione spirituali peccatorum Deo factâ, petes contritus indulgentiam & absolutionem.

Elevatio Hostiæ & Calicis.

REpræsentat Crucifixionem Domini, quem cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeras Deo in protestationem supremi Dominij, in gratiarum actionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei, & gratias, tam tibi, quam vivis & defunctis, pro quibus sigillatim orabis, sub *Memento.*

Fractio Hostiæ

SIgnificabit tibi separationnem animæ Christi à corpore, & descensum ad limbum ubi pete felicem mortem.

Deinceps usq; ad Communionem

IMaginare Christum, de Cruce depositum in ulnis B. Virginis, cujus affectu amplecteris Vulnera Salvatoris tui Deinde per communionem spiritualem, semper ardens ipsius desiderio, invitabis Christum, deponesque in Cor tuum, ceu in sepul-

chrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, ut in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem u

DEnotant Christi apparitiones post resurrectionem, ubi petes gratiam resurgendi à peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

REcordare Christi in Cœlum ascendentis, dum elevatîs manibûs benedicebat Apostolis Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPVT IX
Praxis recitandi Coronam B Virginis.

Oratio prævia.

PAter æterne, da mihi gratiam laudandi Filiam tuam. Fili Dei Vnigenite, da mihi gratiam laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoque ó Di-

guissi-

gnissima Virgo & Mater Dei, dignare me laudare Te, Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesiæ, ad gustum tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis Tuis, ad compensandas omnes negligentias meas in cultu & amore Tui N N N. &c.

PRIMA DECAS

In honorem Conceptæ & Natæ B. Virginis.

Pater noster, &c.

1 A*Ve Maria* ab æterno, in primogenitam purarum creaturarum electa, *Gratia plena Dominus tecum, &c*

2, Promissa & exspectata in lege naturæ & scripta,

3. Impetrata precibus sterilium parentum.

4. Præservata à peccato originali,

5. In instanti Conceptionis Tuæ reddita moraliter impeccabilis,

7. In instanti Tuæ Conceptionis libera à fomite concupiscentiæ,

7, In instanti Tuæ conceptionis, gratia & omnibus virtutibus super omnes alias creaturas ornata,

8. In instanti Conceptionis Tuæ, scientiis infusis & usu rationis perfe-

Ave MARIA

Gratia plena Dominus tecum &c.

cto prædita,
9: Nata ad orbis decus & ſolatium,
10. *Ave Maria* inſignita Nomine MARIÆ die. 14. à tuo natali, *Gratiâ plena &c.*
IESV Tibi ſit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS SECVNDA

In honorem Pueritiæ & Maternitatis Marianæ.

Pater noſter, &c.

1. TRimula in Templo præſentatâ,
2. Trimula votum Virginitatis prima emittens.
3. In templo contemplationi vacans, ad 12. annum ætatis
4. Caſtiſſimo Ioſeph deſponſata,
5. Ab Angelo Gabriele ſalutata.
6. Filium Dei obumbrante Spiritu Sancto concipiens.
7. Eliſabetham viſitans & Ioannem Sanctiſicans
8. Ob angorem Sponſi Ioſephi ſolicita
9. Spatio novem menſium Filium Dei in utero portans,
10. Exſpectans horam virginei partùs.

IESU Tibi ſit gloria, &c, &c.
MARIA Mater gratiæ &c.

Ave MARIA — *Gratiâ plena Dominus &c.*

DE

DECAS TERTIA

In honorem partûs Mariani.

Pater noſter, &c

1. **A**ve Maria, Bethleem profecta, ibiq; locum non habens in diverſorio,
Gratiâ plena, Dominus tecum &c
2. In ſpelunca Deum-Hominem ſine corruptione & dolore parturiens,
3. Natum ex te Deum hominem adorans, & amplectens
4. Deum hominem pannis involvens, & reclinans in præſepio,
5. Deum infantem lactans ubere, de Cœlo plenô.
6. Natum Meſſiam Paſtoribus exhibens.
7. Circumciſo Deo Filio condolens.
8. Nomen IESV Filio imponens
9. Tribus Regibus Filium adorandum proponens.
10. In Templo primogenitum tuum Deo offerens

IESV Tibi ſit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ave MARIA — *Gratiâ plenâ &c.*

DECAS QVARTA

In honorem Deiparæ servientis Christo usq; ad passionem ipsius.

Pater noster.

1: A*ve Maria* fugiens cum Filio *in* Ægyptum, *Gratia plena &c.*

2. Per septennium cum Filio in Ægypto exulans,

3. Deum-Hominem in civitatate Nazareth educans,

4 Suavissimo contubernio Dei-Hominis pluribus annis fruens,

5, In templo amissum duodennem Filium quærens,

6. Post triduum inventô filio gaudens

7. Deum-Hominem Tibi subditum habens

8. Primũ miraculum in Canæ nuptiis à filio impetrans.

9. Verba Filii concionantis in corde tuo conservans

10. A muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata.

Ave MARIA — *Gratia plena &c.*

IESV tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.

NONUM

DECAS QVINTA
In honorem planctûs DEIparæ

Pater noster. &c

1. AVe *Maria* Filio ad mortem abeunti valedicens, *Gratiâ plena &c.*
2. Compassa filio capto, flagellato, spinîs coronato.
3. Occurrens filio crucem bajulanti,
4. Stans juxta Crucem Filii Crucifixi,
5. Ioanni à Filio e cruce commendata
6. Ioannem pro Filio acceptans,
7. Cernens cum dolore filium morientem
8. Cernens filio mortuo latus aperiri,
9. Depositum de Cruce filium sinu excipiens.

Ave MARIA — *Gratia plena &c.*

10. Filium mortuum sepulchro inferens.

IESV Tibi sit gloria, &c
MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS SEXTA.
In honorem DEIparæ gaudiorum & gloriæ

Pater noster, &c.

1. AVe *Maria* Redivivi filii prima conspectu & amplexu gaudens,
2. Filium in Cœlos ascendentem intuens

3. Spiritu Sancto die pentecostes cum Apostolis repleta,
4. Cum Fidelibus in fractione panis Eucharistici perseverans
5. Apostolos in conversione ad fidem populorum juvans.
6. Præ amoris Divini vehementia in complexu Filii, & in corona Apostolorum svavissime exspirans
7. Apostolorum humeris ad tumulum elata
8. Cum anima & corpore ad Cœlos assumpta
9. Ad Filii dexteram supra omnes Angelos exaltata
10. Cœli terræque Regina Declarata.

Ave MARIA ... Gratia plena &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ternio ultimus.

Pater noster &c.

Ave Maria Laureolâ Martyrum coronata
Ave Maria Laureolâ Doctorum coronata
Ave Maria Laureolâ Virginum coronata

Credo. Magnificat &c.

Praxis recitandi Corollam 12 stellarum seu virtutum DEIparæ.

℣. Dignare me, laudare te, Virgo sacrata
℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos
Pater noster &c.

In

In honorem DEI Ptris amantis B. V. M. ut filiam.

1 AVe Maria charitate Dei ardentiſſima, gratia plena &c

2. Ave Maria religione erga Deum ornatiſſima

3. Ave Maria pientiſſima.

4. Ave Maria obedientiſſima.

Pater noſter.

In Honorem Filii amantis B. V. ut Matrem.

5 Ave Maria miſericordiſſima.

6 Ave Maria liberaliſſima.

7. Ave Maria manſvetiſſima.

8. Ave Maria patientiſſima.

Pater noſter &c

In honorem Spiritûs S. amantis B. Virg: ut Sponſam.

9 Ave Maria caſtiſſima

10, Ave Maria pauperrima.

11. Ave Maria prudentiſſima.

12 Ave Maria veraciſſima.

In fine *Salve Regina.*

CAPVT X.
Variæ coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die *Dominico* in honorem SSS. Trinitatis recitetur in Majoribus globulis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus DEVS Sabaoth, plena est omnis terra gloria ejus.* In Minoribus verò globulis: *Gloria Patri &c*

Feriâ secundâ. In honorem Angeli Custodis in Majoribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non pereamus in tremendo judicio.* In Minoribus, autem dicatur: *Angele Dei qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & guberna.*

Feriâ Tertiâ In honorem Beati Stanislai, dicatur in Majoribus globulis. *Gloria Patri,* In Minoribus: *Ave Beate Kostka Cœlestis horti flosculé meis da IESVM fletibus, da Dominum gemitibus.*

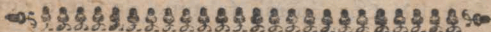
Feriâ Quartâ. Recitetur in Majoribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò *Deus meus & omnia, amo te super omnia* vel, *Deus meus sis benedictus in æternum* vel: *Deus propitius esto mihi peccatori.*

Feria

Feria Quinta. In honorem SS. Sacramenti. In Majoribus globulis: *O Salutaris hostia.* In Minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feriâ Quintâ. in honorem Passionis Domini. In Majoribus globulis: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem tuam redemisti mundum.* In Minoribus verò: *Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.*

Sabbatho In honorem Beatæ Virginis In Majoribus globulis recitetur: *Ave Filia DEI Patris, Ave Mater DEI Filii, Ave Sponsa Spiritus Sancti* In Minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci XAVERII illa: *Mater DEI memento mei.* Vel B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.*

CAPVT XI.

Observanda circa confessionem Sacramentalem,

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad Cœlum levare.

DEus

DEus infinitæ Majestatis, confundor & erubesco ante te, quòd tanta fœditate peccatorum, animam meam sanguine Filii Dei emundatam, contaminaverim. Quòd contra te Patrem, ego ingratissimus filius! contra te supremum principem, ego rebellis servus; contra te Deum meum, ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quod deniq; me tam exosum oculis tuis ac B Virginis totiusq; curiæ Cœlestis reddiderim. Ah quàm inops sum, quàm nudus, gratiâ tuâ spoliatus, quàm dignus sum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2 *Admiraberis Dei erga te longanimitatē.*

ET quomodo, o Iudex justissime omnem contra me non armasti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt. Tua hoc clementia effecit, o Pater misericordiarum, qui me tunc etiam, cùm te peccando oppugnabam ad ubera tua gestabas, qui me ad hanc insuper pœnitentiam non solùm exspectasti, sed etiam vocâsti, & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. *Deprecaberis Deum offensum.*

FRetus ergo misericordiâ tuâ, quâ peccatores recipis, ad te venio, è regione lon-

longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi Domine, miserere mei patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4 *Retractatio & Dolor*

DAmno Domine, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulq; super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo Charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me a te ô Beatitudo mea averti, & finem ultimum in creatura constitui, Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Majestati, cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficiis, tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ, quia juri tuo supremo, quod habes in me, contraveni, O utinam exitus aquarum deducant oculi mei, quia non custodierunt legem

CAPVT X.

Variæ coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die *Dominica* in honorem SSS. Trinitatis recitetur in Majoribus globulis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus DEVS Sabaoth, plena est omnis terra gloria ejus.* In Minoribus verò globulis: *Gloria Patri &c*

Feriâ secundâ. In honorem Angeli Custodis in Majoribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non pereamus in tremendo judicio* In Minoribus, autem dicatur: *Angele Dei qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & guberna*

Feriâ Tertiâ In honorem Beati Stanislai, dicatur in Majoribus globulis. *Gloria Patri*, In Minoribus: *Ave Beate Kostka Cœlestis horti flosculé, meis da IESVM fletibus, da Dominum gemitibus.*

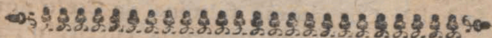
Feriâ Quartâ. Recitetur in Majoribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò *Deus meus & omnia, amo te super omnia* vel, *Deus meus sis benedictus in æternum* vel: *Deus propitius esto mihi peccatori.*

Feria

Feria Quinta. In honorem SS. Sacramenti. In Majoribus globulis: *O Salutaris hostia.* In Minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feriâ Quintâ. in honorem Passionis Domini. In Majoribus globulis: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem tuam redemisti mundum.* In Minoribus verò: *Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.*

Sabbatho In honorem Beatæ Virginis In Majoribus globulis reciteтur: *Ave Filia DEI Patris, Ave Mater DEI Filii, Ave Sponsa Spiritus Sancti* In Minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci XAVERII illa: *Mater DEI memento mei.* Vel B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.*

CAPVT XI.

Observanda circa confessionem Sacramentalem,

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad Cœlum levare.

DEus

DEus infinitæ Majeſtatis, confundor & erubeſco ante te, quòd tanta fœditate peccatorum, animam meam ſanguine Filii Dei emundatam, contaminaverim. Quòd contra te Patrem, ego ingratiſſimus filius! contra te ſupremum principem, ego rebellis ſervus; contra te Deum meum, ego viliſſimus terræ vermiculus inſurrexerim. Quod deniq, me tam exoſum oculis tuis ac B Virginis totiuſq; curiæ Cœleſtis reddiderim. Ah quàm inops ſum, quàm nudus, gratiâ tuâ ſpoliatus, quàm dignus ſum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2 *Admiraberis Dei erga te longanimitatē.*

ET quomodo, o Iudex juſtiſſime omnem contra me non armaſti creaturam? Quomodo me vivum terra non abſorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt. Tua hoc clementia effecit, o Pater miſericordiarum, qui me tunc etiam, cùm te peccando oppugnabam ad ubera tua geſtabas, qui me ad hanc inſuper pœnitentiam non ſolùm exſpectaſti, ſed etiam vocâſti, & nunc amplexum & oſculâ mihi paras filio prodigo.

3. *Deprecaberis Deum offenſum.*

FRetus ergo miſericordiâ tuâ, quâ peccatores recipis, ad te venio, è regione

lon-

longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro Peccavi Domine, miserere mei patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4 *Retractatio & Dolor*

DAmno Domine, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulq; super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo Charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me a te ô Beatitudo mea averti, & finem ultimum in creatura constitui, Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Majestati, cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficiis, tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ, quia juri tuo supremo, quod habes in me, contraveni, O utinam exitus aquarum deducant oculi mei, quia non custodierunt legem

gem

gem tuam! O utinam nunc omnium pœnitentium, lacrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibûs defleam peccata mea.

5. *Propositum*.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœpi, statuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ omnia peccata præsertim NN omnesque paccatorum occasiones diligenter vitare Protestor coram te & curia tua Cœlesti universa quòd malim mori, & omnia aduersa pati, quàm te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in sanguinem tuum pretiosissimum, tempore Passionis tuæ in ablutionem peccatòrum effusum, & per eandem passionem ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, à peccato meo munda me.

In ipsa Confessione.

P*Etitâ à Sacerdote benedictione, recita imprimis:* Confiteor. *Deinde humiliter, distinctè, integrè, circumstantiis necessariis, ac numero peccatorum graviorum. non secùs ac reus coram Iudice Deo, ennumera peccata tua, hoc ordine, ut primo dicas peccata quæ respiciunt Deum, deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ teipsum.*

In

In fine.

DE his atque de omnibus totius vitæ meæ peccatis præsertim de omnibus impatientiis & verbis otiosis accuso me, doleo super omnia, ex amore Dei summi Boni, propono cum Dei gratia emendationem, peto Pœnitentiam & absolutionem.

Post Confessionem

Conferes te illico ad agendas Deo gratias pro beneficio absolutionis, confirmando propositum, & petendo perseverantiam in gratia Dei quam in hoc Sacramento obtinuisti, quod fieri potest, hoc vel simili modo.

BEnignissime IESU, revertor ad te cum leproso mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago, quia me á lepra peccatorum sanguine tuo emundasti; Benedicta sit in æternum Bonitas tua, quæ me respexit longe errantem, & non projecit à facie sua me canem fœtidum, sed omnia peccata mea post tergum suum projecit. Quis sum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi me tuum contemptorem, me vilissimum terræ vermiculum, me fugitivum, tam benignè trahere ad te, tam misericorditer osculo pacis donare. Tua hoc bonitas fecit ô Pater misericordiarum, qui me prodigum

filium

filium ad te reducem suscepisti, stolâ gratiæ induisti, paterno amplexu dignatus es Misericordias igitur tuas in æternum cantabo & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò jam amplius me seperabit à te ô bone Iesu? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua, mi Deus. Statuo firmiter custodire Iudicia justitiæ tuæ. Malo mori quàm fœdari, quia mihi bonum est adhærere tibi, quia tu omni amore dignus es.

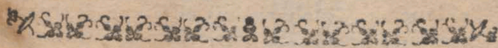
Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adjuva me ô Iesu, virtus mea, firmamentum meum, refugium meum, & liberator meus Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, ut non habeam unde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi unâ cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem

quam

quam nunc amore tui facio, ipſe vindex ſcelerum meorum: tu eam ſuſcipe & ſalva me.

Hîc abſolve pœnitentiam, cùm ſit pars integralis hujus Sacramenti, ne protracta ad ſtatum peccati mortalis, tibi parùm aut nihil proſit.

CAPVT XII.

Praxis Sacræ Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda eſt duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* conſiſtit in puritate cordis, non ſolúm à ſordibus peccati, ſed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturam. Nam ut ait Spiritus Sanctus, anima ſaturata bonîs terrenîs, calcat hunc Cœleſtem favum Euchariſtiæ.

2. Conſiſtit in aliqua mortifictione pridie Communionis facienda quæ mortificatio potiſſimum afficere debet linguam, & guſtum, quibus immediatè percipimus ſacram Euchariſtiam, ut ſic Agnus iſte immaculatus ſumatur cum lactucis acerbis & agreſtibus.

3. Consistit in excitatione ferventis desiderii ad imminentem brevi communionem. *Proxima* verò præparatio complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

CRedo firma fide, Domine Iesu Christe propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse vere & realiter præsentem, unà cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo pretioso, & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam Deum Te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia secula, eidem consubstantialis, qui pro salute nostra incarnari, nasci, pati, & mori voluisti, qui deniq; à mortuis redivivus nunc ad dexteram Dei sedes, iudex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Tu Rex gloriæ Christe, Tu Patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum, suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris, &c.

Actus Gaudii.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietem & velamen istorum accidentium p-

nis.

tis. En pulsat ad cor tuum, ut ipsi aperies. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo suscipiam hospitio, illum complectar, quem castis suis visceribus quem in ulnis suis Virgo Mater gestavit; cujus visione omnes Beati in cœlo satiantur, &c.

Actus Humilitatis.

SEd unde hoc mihi, ut *Dominus* meus veniat ad me? qui enim ego sum Domine? & quis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita puritas; ego putredo ego summa fœditas. Tu immensa Majestas, ego vermis & cinis Ergone parum est tibi semel in stabulo pro me natum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquilinium cordis mei intrare desideras? O Domine exi à me quia homo peccator sum: non est bonum hunc panem filiorum mihi cani putrido dare, non expedit hanc Redemptionis nostræ gemmam pretiosissimam ante porcum projicire.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de mensis Dominorum suorum; scio quia debiles & claudos ad cœnam tuam invitâsti, quia cum peccatoribus manducasti, quia filium prodigum ad te reducem vitulô saginatô tractâsti. Audio etiam

ex

ex hoc Sacramento illam ſvaviſſimam vocē tuam: Venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis, & ego reficiam vos. Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & clementia infinita, cum publicanis & peccatoribus: venio cum filio prodigo: Pater benigniſſime fac me hodie ſicut unum de mercenariis tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereo. Ecce infirmus ſum; ad te ergo Medicum venio, Immundus ſum ac ſitiens; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis Frigidus ac tepidus ſum; ergo ad te propero ô ignis, qui ſemper ardes & nunquam extingueris, ut amore tuo accendar, & conſumar Tenebroſus ſum; ergo ad te feſtino, ut illuminer à te ô lux mundi, ô Sol Iuſtitiæ. Viator ſum, errans in via ad patriam; ergo ad te confugio, qui es dux, via, veritas, & vita,

Invocatio Sanctorum.

PRetioſiſſima Mater Dei; voſq; omnes Beati Cœlites, invitate quæſo hunc Regem veſtrum ad tuguriolum cordis mei, præparate illud tanto hoſpiti, emundate; exornate veſtris meritis, virtutibus, affectibus Ornate illud veſtra caſtitat, ô Ssi Virgines; veſtra humilitate, Confeſores; ve-
ſtra

strâ patientiâ, Martyres; vestra fide, Patriarchæ & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu verò Mater misericordiæ depone ex ulnis tuis virgineis hunc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illum in duro præsepio reclinâsti, simulq; concede mihi illos affectus amoris, quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari

Desiderium & invocatio Christi.

QVis mihi det Te ô dulcissime IEsu sugentem ubera Matris meæ, ut amplectar te & deosculer? Pater æterne, qui sic dilexisti mundum, ut ei Vnigenitum filium tuum dares, da mihi nunc eundem Fili unigenite Dei, qui de sinu Patris ad terram descendisti, descende Domine ad cor meum. Spiritus Sancte, qui Beatam Virginem Mariam dignum habitaculum Filiô Dei fecisti, effice in me quoq; hospitium Filio DEI. *Desidero* te millies mi IEsu, quando venies, me lætum quando facies? Quid mihi est in cœlo, & præter te quid volo in terra? Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Paratum cor meum, paratum cor meum.

Veni

Veni Domine & noli tardare, veni dulcedo mea, veni requies mea, salus animæ meæ, vita mea, Deus meus & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio

DEsideratissime hospes animæ meæ procumbo ad pedes tuos cum Magdalena, teq; supplex saluto in corde meo &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

JESU dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates & super omnia bona creata æstimo, & amo purè propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te, quantum est ex me, summè intensivè, summè appretiativè, Seraphicè, Marianè, Theandricè, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos, pro salute mea clavis transfixos; exosculor manus vulneratas; exosculor latus Sacratissimum lancea perforatum. Amplector & exosculor caput spinis coronatum

natum, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris, affectu S. Iosephi, B. Aloysii, &c, & omnium Electorum tuorũ, sive comprehensorum. O quis mihi det illorum corda & affectus, ad te mi IESV diligendum? Gaudeo quòd ab illis ameris perfecté, eorumque affectus sive jam elicitos, sive tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, ut à cum illo affectu, quo te SS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen ejus in id ipsum.

Gratiarum Actio.

Liberalissime Domine, quomodo tam copios super me indignissimum effũdis beneficia tua? Quid tibi in me placuit, quod ab æterno de me cogitasti, meq; charitate perpetua dilexisti, & ut spero ad gloriam æternam prædestinasti Quid promerui, quò d me in tempore ex nihilo creasti, relictis in abysso nihili infinitis creaturis melioribus? Quòd me tibi semper rebellem huc usq; conservas, & in sinu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo egi, quòd pro me servo tuo redimendo in-

carnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti? quòd mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, sacramenta? Quòd me toties, non lacte, ut mater filium, sed corpore & sangvine tuo reficis, & nunc etiam refecisti? Quòd deniq; me tot gratijs habitualibus ornasti, tot gratijs actualibus prævenisti & adjuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti super carnem mortuum, similem mihi. atq; pro hac tua liberalitate, ac pro omnibus & singulis beneficijs, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in unione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Oblatio Sui.

SEd quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam, nisi meipsum, & quidem jam tot titulis tibi debitum. Meipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & Memo-

riam,

tiam, ut de te, propter te cogitem. Suscipe voluntatem, ut id uelim quod tu vis id nolim quod tu non vis. Suscipe Cor meum, ut te solum amet Suscipe deniq; omnes animæ meæ & corporis potentias ac vires, ut in omnibus suis operationibus, ad solam nominis tui gloriam tendant.

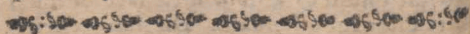
Petitio.

DOmine non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæso sicut vis, scis, & potes cordi meo, ut te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te unquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute præsertim N. da usum salutarem hujus sacramenti, ut in fortitudine cibi hujus, coram te ambulem perfectè, donec perveniam ad te o Deus meus, unicum ac summum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiam supplex accedo Virgo & Mater Dei ac Domina mea Ago tibi gratias, quòd hunc Filium Dei Dominum meum, quem ego nunc in sacramento suscepi, in uterum tuum suscepisti, quòd ei sangvinem tuum purissimum ad formandum hoc corpus suppeditasti, quòd illum

pro hoc usu meo nutrivisti & educasti. Beata viscera tua, quæ portaverunt hunc æterni Patris filium, & beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Tu in me illum amplectere. Tu illi canta in corde meo illud tuum Magnificat, quo SS. Trinitatem delectasti: Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundem sive in utero, sive in ulnis tuis prosecuta es: ac demum impetra quæso mihi ab illo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CAPVT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum & Moralium.

Habentur in Corde Sancto Theophili Mariani, *à nobis edito, quò Lectorē remittimus.*

CAPVT XIV.

Praxis Laudándi DEVM.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura relucentem, v. g. in cœlo magnitudinem, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quàm*

pulchrior, quàm clarior Domine es &c.

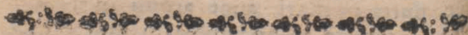
2. DEO agere gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, omnium & singularum creaturarũ. O Domine sis benedictus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas &c Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc universo sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cũ ipsis, laudo & glorifico.

3 Omnia bona opera omnium hominũ & Angelorum, quæ tibi Domine unquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo & tibi offero ad gustum tuum: & contra quot peccata in hoc universo fuerunt, sunt & erunt, toties illa detestor, & retracto, teq; amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ò Deus tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda & affectus electorũ tuorum atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem inproportione geometrica dupla; ita ut sequens affectus sit duplo intensior, quam fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes;

quater genu flecte, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo vivētium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus* vel. *Regi seculorum immortali soli Deo honor & gloria.*

CAPVT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Vniversaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

1. FRequenter illum adorare, sive in Eucharistia, sive in cœlo, ubi illum contemplaberis ut Gubernatorem, ut summum Pontificem, ut omnium gratiarum Dispensatorē, dicesq; dum cœlum aspicis: *Sedenti in Throno DEO, Agno honor & gloria.*

2. Desiderare & procurare, ut gloria & amor christi promoveatur ubiq; & semper.

3. Procurare ut actiones tuæ sint similes actionibus ipsius.

4. De illius officijs, excellentijs ac meritis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tanquam caput in membris.

6. Offerre sæpiùs ipsiùs merita, SS Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium quod Christus Dominus perpetuò offert in cœlo: *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere 33. affectus erga Christum in honorem 33. annorum ipsius vitæ Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga Dominum IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. *Adoratio*.

IESV Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum DEVM ac supremum Dominum meum.

2. *Fides*. IESV veracissime, in te credo, & omnia quæcunque revelasti, firmissime amplector propter te.

3. *Spes*, IESV Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam, gratiam, & gloriam.

4. *Amor*. IESU Amabilissime, te super omnia bona creata æstimo, ac diligo toto cordis mei affectu.

5 *Gratulatio.* IESV Perfectissime cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentijs tuis.

6. *Gratitudo.* IESV Beneficentissime, pro tua incarnatione, doctrina meritis, Sacramentis & pro gratijs omnibus, sis benedictus in æternum.

7. *Zelus gloriæ Christi.* IESV Honorabilissime, desidero ut ab omnibus creaturis rationalibus super omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* IESV Dignissime, doleo super omnia mala, de omnibus peccatis, negligentijs, ac irreverentijs, quibus aliquando á me & ab omnibus peccantibus offensus es.

9. *Oblatio sui.* IESV Liberalissime, totus sum tuus, eroq; in æternum; sicut tu totus meus esse voluisti.

10. *Petitio.* IESV Misericordissime, per vulnera tua esto mihi IESVS & Salvator nunc & in morte mea.

Hi affectus cum semper usurpari possint, sunt tamen alij, qui magis sunt accomodati singulis festis Salvatoris, de quibus aliquid dicendum.

In Adventu Exercitia.

I. VIsitabis sæpius in utero Beatissimæ Virgi-

Virginis Christum, tanquam in carcere pro liberatione tui existentem, & in honorem novem mensium, quibus ibi mansit elicies novem actus, quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divini, Adoratio ejusdem Verbi Incarnati, Amor ejusdem, in unione amoris quo illum in utero suo amavit Beatissima Virgo, Gratiarum actio pro beneficio Incarnationis & similes.

2. Quoniam DEVS per incarnationem specialiter manifestavit sua attributa, benedic s omnia & singula, hoc modo. Domine sit benedicta ab omnibus, super omnia tua Potentia quam ostendisti uniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, qua invenisti modum tam proportionatum salvandi genus humanum. Sit benedicta liberalitas tua, qua nobis filium tuum, & omnia cum illo donasti, Sit benedicta Misericordia tua, quâ nostras miserias suscepisti. Sit benedicta Iustitia, cui ut satis faceres ad æqualitatem pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti &c.

3 Imitando VERBUM Incarnatum, in honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimum in refrenandis vitijs lingvæ & in actibus humilitatis, item ad imitandam unionem hypostaticam

ftaticam, exercebis te in unione morali cũ DEO, quæ consistit in destructione amoris proprij, qui est uelut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo, unus cum DEO spiritus efficitur.

4. *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse: VERBUM *Incarnatum de cælo in terram descendens, da ut ego hinc in cælum tẽdam, & perveniam. Fili DEI qui factus es filius hominis, da ut ego fiam Filius DEI.*

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docẽdum venisti, da ut observẽ doctrinã tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda sit hæc: *Veni Domine, & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

1. ALiquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelsis, nunc cum Magis, salutabis & adorabis in stabulo Christũ natum, hoc modo: VERBUM Incarnatũ, adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, quâ cælum & terram imples. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infantia tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve o lux mũdi illu-

di illuminans paſtores; illumina quæſo tenebras meas. Salve paſtor, quærens in hoc ſtabulo ovem perditam; quære me, quia ovis ſum perdita. Salve Magiſter veritatis, docens ex hac Cathedra præſepij: doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationem verſaberis in ſacro ſtabulo, in quo natus eſt Chriſtus. Itaq; decumbes prope bovem & aſinum, qui Chriſto præſtabat obſequium. Dum te indues, recordaberis faſciarum Chriſti Infantis. Dum comedes, recordaberis lactis virginei, quo Chriſtum Virgo Mater nutriebat Audiendo cantum, recordaberis cantûs Angelici in ſtabulo. Dũ examen facies, putabis te cum S. Ioſepho verrere ſtabulum, iuxta illud Davidis: *Scopebam Spiritum meum.*

3. Communio ſacra ſic fieri poteſt. Cor tuũ ſtabulum, in quo Chriſtus naſci debet per gratiam, quám immundum & beſtialibus affectibus plenum! Primo ergo te humilabis coram DEO, *Secundò.* Emundabis cor tuum per contritionem. *Tertiò.* Videndo quòd non ſit locus Chriſto nato in diverſorio, invitabis eum ad cor tuum, petesq; à Beatiſſima Virgine, ut filium ſuum in corde tuo tanquam in duro præſepio deponat. *Quartò,* Sic introducto Chriſto per

Com-

Communionem, ad ſtabulum cordis tui, varia illi obſequia præſtabis. itaq; adorabis eum cum Paſtoribus ac Magis, offeresq; aliquam ſpontaneam incommoditatẽ, quã ſuſcipies in honorem Chriſti, aliquid ſimile in ſua Nativitate patientis. Complectêris ipſum affectu S. Ioſephi & Beatiſſimæ Virginis, ac velut Bos & Aſinus, comparatus ſcilicet jumentis inſipientibus, eundẽ amore tuo ferventi calefacies. Ligabis faſcijs non tam illum, quám tuam rebellem voluntatem faciendo aliqua ſancta propoſita Parabis balneum illi ex lacrymis contritionis, & compaſſionis erga Salvatorem tuum jam in ſua Infantia pro te pati incipientem.

Quinto. Obturabis fòramina ſenſuum tuorum, interdiu cuſtodiendo oculos, linguã, aures, ne ventus frigidus tepiditatis incõmodum offerat Chriſto, quem in cor tuum ſuſcepiſti.

Teſſera hujus diei, in ſingulas horas pronuncianda hæc erit: VERBUM CARO FACTUM EST, *& habitavit in nobis*, vel: IESU *tibi ſit gloria, qui natus es de Virgine.*

In novo Anno.

1. REvocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno à DEO recepiſti, & in gra-

in gratiarum actionem offeres IESUM in circumcisione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEUM anno [illegible] so offendisti, & in sangvine Christi in circumcisione effuso, ablues animam tuam, statuesq; firmiter pro anno sequenti meliùs DEO servire, & vitare peccata, præsertim aliquot grauiora in particulari.

3. Pro strena offeres SS. Trinitati IESUM natum & circumcisum, per quem pro strena vicissim petes benedictionem & gratiam sanctè vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

I

NUllum diem omittes, quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas ea quæ inferius habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebriùs usurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulæ, somnus in lecto duriore, &c &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3 In Actionibus ordinariis retinebis memoriam Domini patientis, juxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap 3.

4 Videndo Imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excita-

excitabis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis, v. g. Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini, pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5. Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Maiestatem eius contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitã, laudabis & glorificabis Sapientiam derisã, Innocentiam contumelijs affectám, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicẽdo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi offero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia coronâ spineâ redimitum: heu mei ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c ceu spinis laceravi. Ave frons sole serenior spinis cruentata, in lapsu percussa ignosce quæso inverecundiæ meæ, Avete Oculi, cœli sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos, & damno meam curiositatem

tem, vanitatem, &c. Avete Aures, portæ cordis, semper ad orationem nostram apertæ, & in Passione contumelijs sauciatæ, utinam aures meæ sint apertæ inspirationibus divinis. Ave vultus Angelis desiderabilis, per alapam tuam, sputa; non te avertas á me' Ave dulce os, pro me felle & siti cruciatum Ave Collum funibus constrictum, felle imbutum, propter meam intemperantiã. Avete Manus, unde bona omnia procedunt, ligatæ & clavis transfixæ, pro nostris rapinis, vindictis, alijsque manuum peccatis. Avete pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iusti intrant, fenestra humanitatis: intrem & ego per Te ad vitam æternam. Ave deniq; Cor Domini mei dulcissimum, Regia charitatis, refugium miserorum, meis voluptatibus afflictum, cruciatum, ac tanto erga nos amore accensum, per hoc ipsum Cor tuum Te rogo bone IESU, ne permittas ut sangvis tuus pretiosus sit pro me frustra effusus.

Tessera huius temporis. *Qui passus es pro nobis IESU Christe miserere nobis.*

In Resurrectione Domini.

8. SAlutabis Christum Dominum Redivivum cum Beata Virgine, cum san-

sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide eũ resurrexisse verè.

3 Sperabis per mortem eius felicem resurrectionem.

4. Gaudebis de eius resurrectione, & de dotibus gloriosi corporis.

5. Petes á vitijs resurrectionē spiritualē.

Tessera huius temporis, hæc erit: *Vivat IESUS redivivus. Credo quod redemptor meus vivit.*

In Ascensione.

PRostratus ad pedes Christi Domini ascendentis, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33 annorum toleratis, ac pro consumato opere nostræ redēptionis

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, ut illud secum accipiat, á terra attollat, cœloque affigat offerēs & aliquas tuas resolutiones ac proposita transmittēda per Christum SS. Trinitati, v g. quòd DEUM nullo peccato mortali offendere velis; quód gloriam eius maiorem propagáre cupias &c.

3 Petes humillimé ut elevatís manibus benedicat tibi, illa benedictione, quam dedit S. Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa eius ascensione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo

plexu, quo SS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5 Gratias ages SS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis & SS Patriarchis, quòd Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibique Regē suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christum, ut Regem, supremum Pontificem, ut Advocatū, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera huius diei sit hæc: *IESU tibi sit gloria qui Victor in cælos redis. Sedenti in Throno DEO, & Agno honor & gloria.*

Die Pentecostes.

Tale exercitium proposuit R. P. Gaspar DRUZBICKI Soc: IESU. in MSS.

I.

CONcipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiæ, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium eius præsentiæ.

3 Investigatio eorum, quæ me impediunt, quominus Spiritum Sanctum plene

cupiam,

cupiam, cupientem se mihi per sua dona copiosa communicare.

4. Mei abiectio, humiliatio, annihilatio, in eius conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descensu in Apostolos, & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus, mihi á Spiritu Sācto datis.

6. Addi potest dolor de defectibus, quibus restiti Spiritui Sancto, eumq; in me contristavi.

7. Invocatio eiusdem ad animam, tanquam ad templum suum; veniat ignis ad frigus, aurum ad lutum, spiritus ad carnē. Ubi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctum.

8. *Petitio* eorum donorum à Spiritu Sāncto, quibus hodie replevit Beatam Virginē & Apostolos.

Tessera huius diei: *Veni Sancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuæ radium.* Vel: *Cor mundum crea in me DEUS, & Spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne proiicias me à facie tua, & Spiritum Sanctum tuū ne auferas à me.* Psal 50.

In Festo Corporis Christi.

Præter ea quæ dicta sunt de visitatione SS. *Sacra-*

Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est, ad devotionē sequentes iuvabūt:

Affectus erga SS. Sacramentum.

I.

CRedo firma fide, & confiteor Domine IESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum Deum & hominem, & quid quid Sancta Mater Ecclesia credendū proponit, firmissime amplector.

2. *Adoro* te, hic præsentem, cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triumphantis.

3 *Gaudeo* de omni honore & gloria, quā habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento

4. *Doleo* de omnibus hæresibus, blasphemiis, sacrilegiis, irreverentiis, quibus ab hæreticis & malis Catholicis in hoc Sacramento offenderis.

5 *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua, pro instructione, administratione, & usu huius Sacramenti, tam mihi quam aliis, concesso.

6. *Desidero*, ut ab omnibus creaturis rationalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sacramento, & digné suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus, eroque in æternum, sicut totus meus esse voluisti in

hoc

hoc Sacramento.

8. S. Trinitas respice in faciem Christi tui hic veré præsentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum Propitiatorium, Imperatorium.

9. Da mihi quæso gratiam, ut te in hoc Sacramento, prout oportet, colam & suscipiam, ac demum in cælesti convivio da, ut te fruar in æternum.

Tessera huius diei ad singulas horas repetenda: *Laudetur SS. SACRAMENTUM.*

CAPVT XVI.

Breves Meditationes de Passione Domini.

Christus Valedicit SS. Matri.

CONsidera anima mea quàm obediens fuerit Christus voluntati Patris æterni, cui ut obediret, voluit etiam Matri suæ sãctissimæ, quam adeò amabat, valedicere, ipsamq relinquere affligere properando ad crucem & dolores ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationes obsurdescis! quàm nimis es affixus rebus creatis, quæ te in amore DEI impediunt! Erubesce coram DEO, & nunc tandem dic vale omnibus salutis impedimen-

tis, quamvis tibi chariſſimis, idq; amore Chriſti, & ſtudio imitandi ipſum.

2 Conſidera, quo dolore, quibus lacrymis excepit hanc valedictionem Filij ſui SS Mater, quæ tantopere Chriſtum, non ut hominem tantùm, ſed etiam ut DEUM diligebat: ex altera parte, vide quám patienter, hoc triſte nuntium tulit; non conquerendo, non ſigna ulla impatientiæ oſtendendo, ſed potiùs conformando ſe divinæ voluntati. Tu vero dum privaris aliquo ſolatio, dum tibi DEUS aliquam afflictionē immittit, quám impatiens es! quám DEI voluntati repugnas! Dole igitur & defle tuas impatientias & reſigna te DEO ad omnes afflictiones. Compatere afflictæ SS; Matri, pete ab illa patientiam in adverſis.

Chriſtus Orat in horto.

1.

CONſidera, quâ reverentiâ Chriſtus orat Patrem, quâ attentione, quâ devotione Orat proſtratus in terram, orat ſeparatus á diſcipulis, In loco remoto ab omni ſtrepitu, tempore noctis quieto. Et tamē fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius diſtractionibus in orando Tu veró quám irreverenter, quā diſtractè, quám tepide oras, loqueriſq; cum DEI majeſtate, cùm ſis pul-

vis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubesce, dole, propone emendationem, pete á Christo donum orandi, & ejus orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Considera alias virtutes orationis Christi; fuit enim conjuncta cum Filiali fiducia, cum diceret, *Pater si possibile est.* Fuit cum DEI voluntate conformis, cùm diceret: *Non mea sed tua voluntas fiat.* Fuit perseverans, cùm tribus horis, ter eãdem orationem repetierit. Disce á Christo orante, qualis tua debeat esse oratio. Vide an talis soleat esse. Pete veniam defectuum in orando Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

Christus tristatur & sangvine sudat.

1.

VIde & imaginare Christum pallentẽ, tristem, tædio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera, quod hæc tristitia fuerit tanta, ut sufficeret ad mortẽ, prout ipse Dominus dicit: *Tristis est anima mea usq; ad mortem.* Tum quære ex Christo: IESU voluptas cordium quis te adeò afflixit! Respondebit ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate,

Illis tuis peccatis, quæ tunc Christus in horto videbat, & quæ tantopere tunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excitá in te summum odium, ac detestationem peccati præsertim illius in quod sæpius laberis. Pete á Christo mærente contritionem de peccatis. Statue aliquod solatium Christo mærenti afferre. Comēda Christo agonizantes, tuamque agoniā, & illa tua tædia extrema, pavorem ac tristitias, conjunge Christi tædijs, pavori ac tristitijs.

2. Vide Christum, sangvine sudantem, vide defluentes guttas sangvinis primo in vestem, deinde in terram. Hæc admiratus, quære causam huius prodigiosi sudoris; qvæ non est alia, nisi quod Christus pro salute tuá, tantùm laboraverit usq; ad sudorem sangvineū. Tu verò quám parum laboras pro salute tua quid hactenus pro illa ardui superasti? Cui tentationi usque ad sangvinē restitisti? quid heroicum generosé fecisti? Confundere. Collige istas guttas sangvinis tanquam gemmas pretiosas, & repone in corde tuo. Suppone terram cordis tui isti pluviæ sangvineæ, & pete á Christo, ut hoc rore pretioso cor tuum aspergat, reddatq; fertile ad producendos flores & fructus virtutum. Deniq; statue usq; ad sudorem, usq; ad sangvinē, pro DEO, pro cælo,

lò, pro anima tua generosè operari.

Christus Comprehenditur.

1. CONsidera ex una parte furorem satellitum, quo in Christum velut in agnum lupi irruerunt, eumq funibus & catenis ligarunt adinstar prædonis, Ex altera parte vide mansvetudinem Christi, nō repugnantis, sed sponte manus offerentis ad vincula O Samson invictissime, quis te his compedibus ligavit? Nemo alius ô anima nisi amor tui, aut potiùs peccata tua; ait enim per Prophetam *Funes peccatorum circumplexi sunt me gratis*,: Ergo tam duro eris corde, ut videns amore tui ligatum DEUM hominem non permittas te ab eo ligari, non catenâ ferreâ, sed aurea amori? Non ut amittas libertatem & vitam æternam. Instat tam diu ad portā cordis tui pulsans DEUS, ut te liget sibi in victimam, sibique adstringat. Dona te aliquando ipsi, qui se tibi ad tam dira tormenta donavit O Domine liga cor meū amore tuo; liga memoriam, ut tui solius recordetur, oculos ne videant vanitatem; liga manus, ne operentur iniquitatem; liga linguam, ne quod tibi displicet loquatur; liga pedes, ne ambulent in via peccatorum; liga me totum vinculis charitatis,

ut vi-

ut vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram á nefarijs satellitibus prosternitur, eorumq; pedibus conculcatur. Vide anima mea, Dominum gloriæ, Regem majestatis, cui curvatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cujus cælum sedes est, sub pedibus vilissimorum hominum jacentem. O quantum se demisit pro te tanta majestas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculu, tam studiose alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis subijci. Offer DEO istā Christi humilitatem, pro tua superbia, pete hanc virtutem á Christo pro amore tui conculcato.

Christus ad Annam alapâ cæditur.

1. CONsidera quomodo Christus ab Anna Pontifice interrogatus de sua doctrina, cum modesté respondisset suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministrorum alapam accepit. Expende quám fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot spectantium præsentia, non solùm graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cùm fuerit inflicta manu armata, ita ut Christus in terram prolapsus sit. Contemplare ergo faciem Christi lividam, vide si-

gna illius sacrilegæ manus, faciei Christi impressa; & obstupesce tantum scelus, Christoq; patienti compa:ere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non valendo audire ejus vocem, quâ tibi ad cor loquitur, contemnendo ipsius vocationem ad statū meliorem, non æstimando Christi consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percute, & osculare Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansvetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa alapa, non evocat è cælo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum impatientiæ ostendit, non prorumpit in verba mordacia, sed mansvetissime respondet: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me cædis?* Admirare hanc patientiam & mansvetudinem, simul te reflecte supra tuam impatientiam, dum uno verbo una levi confusione provocatus, tam facilé excandescis, nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspera & maledicta prorumpis. Confundere, disce à Christo mansvetudinem & patientiam. eamq; propone, ac pete à Christo mansvetissimo,

Christus

Christus apud Caipham.

I.

VIde Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham; Considera quám injustè ipsa innocentia & virtus DEI in illo concilio accusatur! quomodo ille qui est Sanctus Sanctorum, & author vitæ, pronunci tur blasphemus, & reus mortis judicatur. Hinc agnosce, quám sint erronea judicia humana, quæ Christū condemnarunt, ac proinde quám parvi sint æstimanda Tu verò quám studiosè ea quæris! quantum affligeris, cùm iniuste accusaris aut condemnaris Erubesce, & disce exemplo Christi pati accusationes, calumnias, & Iudicia hominum, atq; ad hæc toleranda te offer, amore Christi iniuste accusati & condemnati, á DEO auxilium petendo.

2 Considera alias iniurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nā alligatus ad columnam, fuit expositus tāquam mera opprobriorum furori satellitū, quorum aliqui velârunt faciem ejus, alij pugnis & alapis eum cædebant, alij in faciem ejus spuebant, alij capillos evellebāt. Admirare hoc spectaculum & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dole, quód tu quoque

velare soleas oculos Christi, quando ita libere peccas, ac si te peccantem DEUS nō videret. Dole, quòd in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quod Christo alapam infligis, cùm alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc seriò corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

1.

Considera calumnias Christo impositas á Iudæis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ maiestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus á peccatoribus, Sanctus Sanctorum.

Ex altera parte considera silentium Christi, cùm nec per se, nec per alium voluerit refutare calumnias, lic t facile potuerit, & licet faventem sibi Iudicem habuerit. Hinc veré reflexione supra te facta, vide, an tu quoq; in aliquo innocente Christum non es calumniatus, an non infamaveris, & detestare hoc vitium, ac pete à Deo charitatem proximi Deinde vide quo silentio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones, & ad illas tolerandas te resolve amore Christi, petendo patientiam.

2. Ex-

2. Expende illa verba Christi, cum interrogatus á Pilato: *Ergo Rex es tu?* Respondit: *Regnum meum non est de hoc mũdo.* Quibus verbis docet Christus, nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitijs honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt, sicut fumus & umbra, sed potiùs studere congregandis meritis, & divitijs æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cælorum, & gloriam æternam, ad quam creati sumus Tu veró ô quantùm affixus es mundo ejusq; fallacijs! quam rarò ad bona æterna & cælestia aspiras! & tamen te Christi sequacem esse dicis. Erubesce mendacium istud, & pete á Deo gratiam, ut tibi vilescant omnia transitoria, & chara sint bona æterna.

Christus apud Herodem.

1.

COnsidera quomodo Christus per plateas urbis publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab uno tribunali ad aliud, tanquam Latro ducitur, aut potiùs trahitur; quomodo à satellitibus nefarijs, nunc pugnis, nunc calcibus tunditur, quomodo ab insolentissima plebe, cui tot beneficia præstitit, illu-

ditur, luto & lapidibus impetitur, jam latro, jam falſus Propheta, ac deceptor hominum proclamatur Ex altera parte eleva mentem, & conſidera in Chriſto illam adorandam Majeſtatem, cui ſerviunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illā potentiam, cui nemo reſiſtere poteſt; & hæc obſtupeſcens inclama: Pro me, pro me, viliſſimo vermiculo, talia Deus patitur, pro me conculcatur, pro me Deus ligatus, irriſus, &c Et hoc ſæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compaſſionis erga Chriſtum, talia patientem, & in affectū doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt cauſa Chriſto harum afflictionum. Deinde amore Chriſti facies propoſitum vitandi hoc vel illud peccatum, item vincendi hūc vel illum reſpectum humanum, & repugnantiam in obſequio Divino:

2. Conſidera Chriſtum, qui eſt Sapientia DEI infinita, ab Herode eiuſq; aulicis contemptum, & pro ſtulto habitum, irriſum, atque veſte alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductum ad Pilatum.
O quæ tunc probra, quas irriſiones audivit cum ſumma patientia, ab illa fæce hominum innocentiſſimus Salvator! & tu ab omni-

omnibus vis honorari, laudari, adorari, cum id nec ob sapientiam, nec ob patientiam merearis Confundere de hac tua ambitione, disce á Christo, contemptus, irrisiones, ac probra, ejus amore pati; hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis quam ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilátum.

I.

EXpende Christi ignominiosam cum Latrone Barabba comparationem, atq; Barabbæ præ Christo electionem: quod ó quantum dolorem Christo attulit! cum vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficijs cumulavit. Sed tu quoq; an non præfers Barabbam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi *Divinæ*: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quám Christi gratiam & vitam æternam: quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cæcitatem tuam, deprecare Christum & ex nunc illũ

ejusq; gratiam æstima super omnia. supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates &c.

2. Considera vociferationem Iudæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plausus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tantopere ambis laudem humanam, & plausus, adeò affligeris, cùm illis cares, quibus tamen undiq; indignus es. Confundere & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam á solo DEO quærere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flágellatur.

I.

Expende Christi in conspectu tot hominum probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quinta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reverentiam meam!* Quantum vero te amavit! qui amore tui vestibus etiam spoliari voluit, ut te veste gratiæ & virtutum, ac stola gloriæ indueret. Propter te eò devenit DEUS, qui cælum stellis, terram floribus, aves plumis, Angelos gloriâ vestit, ut amore

tui factus sit nudus. Tu jam vide, quid te par sit facere, amore hujus Domini. An non expedit ut te spolies omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatijs, omnibus commoditatibus, ut Christũ Ducem tuum nudum, miles nudus sequaris

2. ide Christum ad columnam atrociter funibus ligari non reluctantem, non resistentem, sed ultro manus ligandas offerentem Admirare hanc Christi obedientiam, eumq imitari stude, ut propter DEVM non satellitibus sed superioribus tuis prompté, obedias, & præsertim ut obedias DE , dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

3. Considera diram Christi flagellationẽ Dira fuit ex parte temporis quia juxta aliquos duravit una horâ & mediâ, Dira ex parte flagellorum . quæ constabat ex nervis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum; quarum numerantur 6666 à planta pedis usq ad verticem Christi. Dira ex rabie carnificum qui partim á Dæmone incitati, crudelissimè sæviebant in Christum, alij alijs succedendo. Deniq; dira fuit exparte carnis & complexionis Christi delicatissimæ Vide ergo in carne Christi sulcos, vide sangvinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam,

vide ossa transparentia: & te ipsum hujus lanienæ reum agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis & carnis mortificationem. Deniq; in sangvine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam lava, dicendo cum Psalmista; Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & á peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatus.

EXpende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsū tam copiosum pro te sangvinem effudisse in flagellatione: una adhuc pars corporis, nempè caput, superfuit á vulnere libera: & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponunt Christo coronam spineàm, eamq: capiti sacrosancto baculis crudelissimè infigunt, Vide spinas, quarum plures numerantur quam mille, usq; ad cerebrum pertingentes, juxta S. Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissimū primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentē. Tu verò Christiane ah quàm Christo difformis es? qui caput tuum coronas cogi-

tatio-

tationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniarunt. Itane decet sub spinoso capite membrum esse delicatum? Itane Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Christi istas rosas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cælo convertatur.

2 Christo sic coronato, ad ludibrium traditur in manus arundo locò sceptri. Vide quid Christo mundus offerat, & quid tibi etiam offerre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia. O quantum hoc dono tibi illudit? Cur ergo potiùs non amas aureum Christi sceptrum, Regni in cœlis insigne? Cur tibi illudi permittis? Redi aliquando ad mentem, & solida præfer caducis, temporalia æternis.

3 Vide quomodo Christo illudunt milites, uno genu flectunt ante ipsum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant, sed regem dolorum faciunt. Regem adorant, sed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis, cùm eum adoras orando, sed contemnis malè operando, cùm ipsum uno genu adoras, altero Diabolum, cùm ipsi offers illa arundinea

& fragi-

& fragilia proposita, illam arundineam omni spiritu vacuam pietatem. Erubesce hanc impietatem, & statue. Christum solida virtute adorare, hasq; illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu ipse Rex meus & DEVS meus, o Domine ego servus tuus & filius Ancillæ tuæ.*

Christus damnatur ad Crucem, eamque baiulat.

Considera pusillanimitatem Pilati: Is enim agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio*: & tamen propter respectu humanos, propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Iudæorum; Christum injustissimé damnavit ad Crucē O respectus humani infelices, an unum ad hoc impulistis, ut Christum ejusq; imitationem, ut vocationem respueret, ut virtutem desereret, ut damnaret Christi consilia & prœcepta? Ego ipse an talis non sū? Nolo deinceps esse o Domine, da mihi generosum animum, omnes respectus humanos contemnendi, tibiq; magis adhærendi, & virtuti, quam amicis, quàm mūdo, quam carni, omnibusq; alijs me à te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad mortē

cruce

cruce onuſtum per vias publicas procedere, atq; montem Calvariæ conſcendere, vide quàm ſæpe jam ſangvine exhauſto debilitatus, ſub pondere crucis labitur, nec ullus adeſt qui illum in cruce ferenda juvare velit. A te igitur hoc ſolatium petit, illis Evangelij verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem ſuam, & ſequatur me.* Non vult, ut tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipſe tulit, ſed tantùm vult. ut feras crucem tuam, id eſt crucem parvam, crucem tuis viribu accõmodatam, crucem tuis peccati debitam Cur ergo renuis? Cur te excuſas? Cur humeros cruci Chriſti non ſubmittis Reſolve te aliquando generoſé, & offer Chriſto ad portandam cum illo crucem, & diſce non eſſe aliam ad cœlum viam, niſi hanc, qua Chriſtus ivit, crucem ferens.

Chriſtus Crucifigitur.

I.

CONſidera, Chriſto ante Crucifixionem in monte, Calvario, cum jam vix ſpiraret prædebilitate oblatum eſſe vinum felle miſtum Quanta iſta crudelitas fuit! Quàm acerbum Chriſto tormentum! Quãta porro Chriſti erga nos Charitas, qui amore noſtri, nullum ſenſum ſuum, etiam

guſtũ,

gustum, voluit esse a dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas? Cum illi offers illas devotiones tepidas, illa bona opera, tot imperfectionibus mista, cum in potu temperantiam debitam non observas. Dole de istis defectibus, atque hic & nunc offer aliquem actũ heroicum, maximæ alicujus tuæ repugnantiæ victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees

2. Vide Christum vestibus ad carnem cõcreto sangvine adhærentibus, non minùs ignominiosé, quam crudeliter nudatum, ac plané excorticatum, prosterni in trabem crucis. Vide cum quanta charitate extendit manus, & pedes, ut cruci affigantur Vide quo furore carnificum membra sacrosancta extendantur, & clavis perforẽtur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium DEO Patri. Hic verò disce amore Christi, te spoliare commoditatibus in vestitu, in lecto, & aliis, ut nudus, nudo Christo crucifixo te adstringas. Disce crucifigere carnem tuã, manus ne quid mali operentur, pedes ne per viam iniquitatis ad occasionẽ peccati ambulent, ac deniq; totum corpus tuum, ut dicere possis cum Apostolo *Christi confixus sum cruci.* Itaque ad hoc te

Chri-

Christo Crucifixo prompté offer dicendo: ô IESV pro me Crucifixe, volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum.

3. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones, qui in throno gloriæ est medius inter personas Divinas, nudum, lividum, undique cruentatum. Vide rivos sangvinis e manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars á planta pedis usque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habet á Patre, á Matre, ab amicis. Et hæc considerans compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sangvini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, ut tanti cruciatus pro te non sint frustra suscepti.

Christus Moritur.

I

EXpende quòd Christus moribundus, Ioanni propter ejus castitatem eximiam, Beatam Virginem pro Matre testamētó legavit illis verbis *Ecce Mater tua*. Tu quoque accede ad crucem tanquam ad le-

ctulū

ctulum Patris tui morientis & valedicendo ipsi cum lacrymis pete, ab eo supremam benedictionem. Pete etiam, ut aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradi B Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici: *Ecce Mater tua*. Vide ergo, ut affectu Ioannis illam deinceps ames illiq; servias.

2 Expende suprema illa verba Christi morientis. *Pater in manus tuas commendo, Spiritum meum* Meritò hoc dixit Christus; non enim habuit divitias, non honores, ipsum corpus jam per tot vulnera pæne amiserat Solus restabat spiritus. hunc ergo in manus Patris æterni reponit; quia dignus fuit complexu Patris, ut pote spiritus purissimus, sanctissimus, Patri obedientissimus, ejusq; amantissimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poterisne meritò spiritum tuum in manus DEI reddere? Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui servias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ præmium sperare debebis, cui tota vita servies.

3 Christus inclinato capite tradidit spiritũ. Inclinat caput in lignum obedientiæ, ex quâ moriebatur, Inclinat caput, ut tibi det supremum osculũ benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim deficien-

tibus

tibus viribus color vultus mutatur, ocul clauduntur, ac deniq; DEUS Homo moritur, Moritur Dominus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas contines, petris scissis durius cor meum? Eliquesce tandem aliquando in lacrymas, & defle tua peccata quæ fuerunt causa mortis Filio DEI Age gratias pro tam copiosa redemptione tui, & per mortem crudelissimam Christi, pete felicem mortem tuam, ut in manibus Christi, in præsentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum victurus.

CAPUT XVII.

De modis colendi DEIparam Virginem, præsertim in Festis ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit ergæ DEI Matrem Paradisus Hagiophili, *totidemque alia* Diarium Marianum, *Nos aliqua, quæ magis usui esse possunt afferemus.*

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem usurpare aspirationes jaculatorias ad DEI Matrem, qualis potest esse hæc S. Francisci Xaverij *Mater DEI memento mei Domina opitulare.* Vel hæc B. Stanislai:

slai: *O MARIA sis mihi propitia* Vel hæc! *Mater DEI, monstra te esse Matrem* Hanc aspirationem consvetam Patri Gabrieli, uti & varia in suis angustijs repetere oblito, adstitit B Virgo dixitque: *Es tu mei iam oblitus?* Talis etiam hæc aspiratio: *Mater amabilis amo te*. Et: *Vivat MARIA quando te videbo!*

Exercitium II.

SIngulis diebus se devovere B Virgini in filium & mancipium, repetendo illam formulam Congregationi consvetam, *Sancta MARIA Mater DEI &c.*

Ita Marinus frater B. Petri Damiani, supplex coram ara DEI Matris, cingulum suo collo pro fune injecit, & se non solùm locò servi, sed etiam ut mancipium eidem dedicavit, quod ut re ipsa profiteretur, illo ipso loco se ipsum loco mancipij diverberavit, & loco tributi argenteum nummum ad cornu altaris DEIparæ deposuit. Alij deligunt & acceptant B. Virginem pro sua sponsa, exemplo S. Edmundi Archiepiscopi Cantuariensis, qui adhuc Philosophiæ studens, votum virginitatis emisit, ante imaginem DEI Matris ejusq; digito, pro arrha suæ fidei, annulum aureum inseruit, cui insculptum erat *Ave MARIA*. Simili-

tes

ter desponsavit sibi B. Virginem Pater Brunus á Sancta Cruce S. I. cui DEIPARA annulum in digitum inseruit

Exercitium III.

HAbere consvetas orationes ad B. Virginem, quas ipsi singulis diebus ceu vectigal constanter persolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc. IESV, recitabat quotidie Rosaria 12. Pater Balthasar Moralez 20. Ioannes de la Febure 30 S. Ludovicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Borromæus, Sanctus Vincentius Ferrariensis, recitabant quotidie majus B. Virginis Officiū, compositum a Petro Damiano Cardinali, ante annnos 603. Alij cum Alphonso Rodriquez quotidie recitant Officium de Immaculata Conceptione, quod B. Virgini plurimùm placere, multis exemplis comprobâtum est. Alij recitant Canticum B. Virginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis initialibus componitur sacrosanctum nomen MARIA, uti faciebat Pater Ioannes á Campis S. I. Alij Litanias Lauretanas, quæ habent annexas Indulgentias 200 annorum, & juvant pro felici morte impetranda.

Exercitum IV.

DEfende honorem B. Virginis, & cultū

tum ipsius promovere. Ita Angelicus adolescens Ioannes Berchmans Soc: IESU, votum edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod votum suo sangvine subscripsit. Ita Carolus S. Brigittæ filius, optabat æterna potiùs supplicia pati, quam permittere ut culpa sua quidquam gloriæ Marianæ decederet, ob quem affectum meruit in Iudicio Particulari á B. Virgine defendi, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore DEIPARÆ ingentes fecere sumptus. Iacobus I. Aragoniæ Rex ultra duo millia sacrarum ædium, nomini ejus dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram Ipsi ex auro elaboratam cõsecravit, gemmis undique distinctam.

Ioannes I. Lusitaniæ Rex templum propè Vlissiponam extruxit, ubi tantum argenti dono reliquit, quod quater centena nummûm aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Princeps laudes ipsius cecinit. Ioannes Berchmans voto se obstrinxit, primum quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conce-

Conceptionis Pater Iosephus Anchiera. Soc: IESV apud Barbaros obiens, 2800 disticha de B. Virgine, sola memorja pro charta & calamo usus, composuit Alij Alphabetum Elogiorum B Virginis conficiunt, & sæpius recolunt, ut fecit Pater Alvarus, Arias Soc IESV Alij de ipsius Excellentijs ex condicto colloquuntur crebrius, quod ipsum præscribit Lex I Congregationis his verbis: *Sapius inter se agentes, multo se ad ejus amorem & cultum, studeant impellere, & ardentem quandam cupiditatem Sanctissimi nominis ejus extollendi.*

Exercitium VI.

LEgere vel meditari de excellentijs, virtutibus, Beneficijs DEIparæ, præsertim diebus Sabbathi, & In festis ipsius. Ita Pater Franciscus Suarez nostrorum Theologorum Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa ejus virtutes, duas horas insumebat. Hoc nimirum est, ex memoria propria & intellectu, facere sacellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatissimum, ut nullæ aliæ prophanæ locū habeant.

Exercitium VII.

ANte Actiones benedictionem, á DEI Matre petere.

Ita B. Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, mane & vespere, se versus templum S. Mariæ Majoris obvertebat, & flexo utroque genu, ab ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Svetica, ad initiū cujuslibet actionis præmittebat: *Ave MARIA*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc. IESU, priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, lingvā suā cōsecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beatissimæ Virginis vincere tētationes,& heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviæ consvetudine liberatus est; cum se ex consilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore SS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis á flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEiparæ, visum, gustum, lingvam, mortificant, uimque faciunt, ut rapiant Regnum Dei.

Exercitium IX.

VIrtutes B Virginis imitari.

Hoc genus colendi B Virginem est præstantissimum, illique gratissimum & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vita morumq; integritate, Virtu-*

virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur. Nam ut ait S. Ambrosius lib: 2. *de Virg. Quicunq; sibi MARIÆ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua vero cultorum DEIparæ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, qua virtute nihil est ipsi gratius, cum eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita B. Aloysius, ita Alexander Tertius adhuc novennis, voto se Virginitatis obstrinxerunt.

Exercitium X.

VAriàs mortificationes assumere in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in pervigilijs festòrum Ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Soc. IESV; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter, Pater Ioannes Sebastianus; quater, Pater Sertorius Caputus; terquaterve Pater Augustinus Espinosa, infligens sibi quot vicibus duo imò & quinque ictuum millia; duodecies intra unum diem & noctem Pater Gaspar Druzbicki. Alij in honorem ejusdem Pretiosissimæ Parentis arcta instituuntur jejunia, quorum Franciscus Cardinalis Toletus,

etiam

etiam in ultima ætate, Quadragesimam Marianam celebrabat ante ejus Assumptionem. Alij cilicio se amore illius affligūt, é quorum numero Frater Ioannes Neronius quotidie per annos 40. Alij cum S. Frācisco Xaverio in pervigilio ejusdem somnō se fraudant. Alij abjecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercēt, uti exercebat Pater Martinus Alberro septuagenarius, cui sabbatho domus sordes colligenti B. Virgo blande faciem mulcens dixit. *Martine, scis sordes domus colligere: Fili mi. valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B Virginis, eamque sæpe venerari. Ita Pater Ignatius Plancus S. I. nunquam é cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à DEIpara, coram ejus imagine. Alij oculos in imaginem ejusdem defigunt, ad imitationem S. Alexij degentis sub porticu Edesseni templi. Alij eandem in obviis ipsius imaginibus salutant, vicissimq; ab Ea salutantur, cum Sancto Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I. qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alij imaginem Ejusdē secum prope cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exer-

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere Ita Pater Franciscus Binantius ex ordine Minorum nomen IESU & MARIÆ scriptorio cultello pectori insculpsit e sed hoc admirandum potiùs, quám imitandum. Satis, digito id facere Alij sæpe hoc nomen pronuntiant, qualis fuit illa Fæmina Iaponica circa annum 1621. quæ ad fidem conversa, Angelo custode excitāte, per diem 140000 vicibus nomen IESu & MARIÆ pronunciabat, sicut olim, Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Iaponū Dei.

Alij nihil negant, quidquid nomine MARIÆ petitur. Alij caput inclinant, aut genu flectunt, audito hoc nomine Sacrosancto Alij initium scribendi ab hoc nomine sumunt, ut ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio aliis exercitiis Pietatis erga B. Virginem, subjiciemus pios affectus erga eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Decades. Coronæ.

8. ADoratio. Eminentissima Dei Mater & Virgo, adoro te cultu Hy-

perduliæ, cum tota Ecclesia, tanquam Matrem DEI & Dominam mundi

2. *Laus* Gloriosissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post DEVM ab omnibus laudari & glorificari desidero

3. *Gratulatio* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor tibi de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, super omnes Sanctos Tibi á DEO collatis.

4. *Gratiarum actio*. Beneficentissima Mater DEI, ago tibi gratias, pro omnibus obsequijs & affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficijs toti Ecclesiæ impetratis.

5 *Amor* pretiosissima, Mater Dei, te summ- post Deum æstimo, & amo propter Dignitatem tuam.

6 *Oblatio sui*. Dignissima Dei Mater, agnosco te & recipio in Matrem, & Dominam meam; meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero

7 *Fiducia* Potentissima Dei Mater, in tua intercessione spem meã post Christũ, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio*. Benignissima Mater Dei, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Vltra hos affectus in festis B. Virginis, alij eliciendi sunt accommodati festo, quod celebratur. Itaque. *In Fe-*

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis

1. SAlutabis cum SS. Angelis Reginam mūdi, prodeuntē in hunc mundū.

2. Profiteberis, te firmiter assentiri, quòd B. Virgo sit concepta sine labe, quā diu Ecclesia contrarium non definiverit, quod utiq; non desperatur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Cōceptione de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, alijsq; gratijs, quibus ininstanti suæ Cōceptionis fuit supra omnes Sancto, á Deo cumulata.

4. Pro iisdem favoribus erga B. Virginē gratias ages S. Trinitati, simul gratulādo ipsi de illo gustu & complacentia, quam habuit desingulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucentem Dei Puritatem, Sanctitatem, Sapientiam, Misericordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Reginæ supremæ in mundum ingredienti, aliquod vectigal, v. g. aliquod firmum propositum.

7. Per immaculatam eiusdem Conceptionem & confirmationem in gratia petes puritatem, utque Deum graviter nunquā offendas.

Tessera huius diei erit: *Vivat Maria immaculatè concepta.*

In Annuntiatione.

1. ADorabis B. Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filij Dei incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filij Dei.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quòd Filium Dei in uterum suum susceperit, quòd eidem sangvinem suum purissimum ad formandum corpus præbuerit, & pro omnibus obsequijs & affectibus, quibus verbum incarnatum in suo utero prosecuta est novem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9. mensium, recitabis novies salutationem Angelicam, assumendo alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes, & ab eis petendo, ut pro te laudent Matrem Dei, ac in ea Verbum incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Ioannes Berchmans Soc. IESU.

5. *Petes* per Maternitatem ipsius, ut tibi monstret se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices; *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium. Beata Mater muneris,*

cuius

cuius supernus artifex, mundum pugillo cōtinens, ventris sub arca clausus est.

In Purificatione.

1. GRatias ages Beatæ Virgini, & simul gratulaberis, quòd prima Filium Dei in manibus suis Ss. Trinitati, in sacrificium hodie obtulerit, eique tantum gustum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture gemitus tuos pro peccatis; pro columba, candorem & simplicitatem.

3. *Petes* à B. Virgine, ut sicut hodie præsentat Deo Filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SS Trinitati. Deinde sicut deposuit Dominum IESUM in ulnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat & custodiat.

In Planctu B. Virginis.

1. COmpatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis.

2. Ages gratias pro affectibus & obsequiis, quæ Christo patienti & mortuo exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, divides ipsius dolorem, tecum subeundo voluntarie afflictiones & dolores sive animi sive corporis.

4. *Petes* ab ipsa per dolores, quos in

paſſione Filij ſui ſuſtinuit, ut tibi morienenti aſſiſtat, ſicut adſtitit morienti in Cruce Filio ſuo

In Aſsumptione.

1 SUpplex valedices diſcedenti in Cælum B Virgini, & petes ab illa cũ Apoſtolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipſi, quòd vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Eccleſiæ reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quòd illius animām e corpore exeuntem Chriſtus complexus fuerit, ſuper Angelos exaltarit, & coronaverit Gratulaberis item ipſi de gloria corporis, & de laureolis

4 Recognoſces illam ſic coronatam, Reginam cæli & terræ, & eum ſingulis ſeorſim ſanctorum ordinibus illã adorabis.

5 *Petes* ut in cælo ſit tua apud DEUM advocata in omnibus tuis indigentijs.

Teſſera huius diei, *Vivat Regina cælorum. Vivat Domina Angelorum.*

CAPVT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem S. Patroni devotè tranſigere

IMprimis præmiſſa lectione, vel meditatio-

tatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquã virtutem ex vita ipsius, Sancto familiarẽ, in cujus virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem ejusdem Sãcti. Unde mane assignabis tibi occasionẽ, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine à te exiges huius rationem. Deinde quamcumq; actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sanct Patroni, similem actionem exercentis, & in unione similium actionum ipsius. Itaq; die S Ignatij, orabis affectu Sancti Ignatij, communicabis in unione communionum S Ignatij, actũ amoris Dei elicies, affectu sancti Ignatii, & sic de similibus.

Postremò sæpiùs de die invocabis S. Patronum per breves ad illum aspirationes, v. g SS. *Patroni assumite me ad vos. Estote custodes cor is mei, nunc & in hora mortis meæ. Benedicti vos à Domino, qui fecit cælum & terram.*

PRAXIS SECVNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctũ Patronum per modum Coronæ

1 SAncte Casimire, adoro te cultu duliæ, tanquam amicum & Filium Dei adoptivum.

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, quibus à Deo ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate.

3. Confundor & erubesco, quòd vitiis meis sim adeò tibi dissimilis, & præsertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus affectibus & obsequiis erga Deum, & Mariam, & pro tutela, quam hactenus mihi indigno præstitisti.

5 Recipio te in Patronum & Advocatũ meum, ac me tibi trado in servum & clientem, in vita & in morte.

6. Per amorem Iesu, & MARIÆ, te rogo, sis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi á Deo tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA.

Affectus ad DEVM circa Sanctos Patronos.

1. ADorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis v. g. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, sanctitatẽ in Cõfessoribus &c.

2. Gaudebo & gratulabor Deo de omni honore, & amore, quem habet, & habebit v. g. á B Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare corde

corde B Aloysii, in hac vita morte, & in æternitate.

4. Gratias agam Deo pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B. Aloysio concessis.

5. Offeram Deo omnia B Aloysij obsequia, merita, & affectus, sive huius vitæ, sive æternitatis.

6. Petam á Deo per intercessionem B. Aloysii, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

CAPVT XIX.

Modus Sanctè moriendi.

HÆc est Conclusio, quæ ex hactenus præmissis sequi debet Mors sancta. Specialiter autem ut concludas vitam in bona forma, hæc dum vivis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus, patiare in anima, sed quám primùm illud per confessionem dele Nec unquam te ad somnum conferas, nō. præmisso actu contritionis Quis enim scit, an hac nocte non repetent á te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis é corpore discesserit, ubi erit?

2. Asvesce vivendo resistere tentationibus, & sæpe elicere actus, fidei, spei, & charitatis, ut sic habitu contracto, facil-

ùs eos elicias in illa debilitate corporis, ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potiùs ad Patriam cœlestem sæpius aspira: sic enim suaviter & sine dolore animi morieris, quia ut ait Sanctus Gregorius: *Cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur*. De anima sic in affectibus suis mortificata dicit Sapiēs quòd *ridebit in die novissimo* Talis fuit Maria Oegniacensis, quæ in geminando Alleluia Alleluiá, exspiravit. Tales illi Angelici Adolescentes é Soc: nostra, B. Aloysius Gonzaga & Ioannes Berchmans. qui nūtio mortis accepto, lætissimi decantarūt: *Te Deum laudamus. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4. Cùm prævisa jacula minùs feriant, frequenter mortis recordare, eiusque successum Deo sæpe commenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini, ubi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat á se in æternum separari. Deinde in meridie, cùm signum datur ad orandum: tunc enim, in unione mortis Christi, quæ eo tempore contingit, in manus Domini spiritum tuum in

um in suo egressu é corpore, commendabis Postremò dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac SS. Patronis supplica sæpius, ut tibi in illo supremo cõflictu suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant SS. Patronos, singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum, Alii pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriquez, distribuunt Patronos, quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro præsidio, tempestive muniendo. Et hæc præparatio ad mortem *remota*.

Observanda morte iam Instante.

1. INtellecto mortis periculo, quàm primùm pete Sacramenta pænitentiæ, Eucharistiæ, ac etiam, si tantum est periculum, Extremæ unctionis, necnon applicationem Indulgentiarum. Cum maiori enim fructu sumuntur Sacramenta ab homine, rationis usu, & integris viribus adhuc pollente, Iuvat verò, cum Sacerdote pactum facere, ut te sensibus destitutum, in supremo articulo vitæ absolvat.

2. Si cui facienda est restitutio famæ, hono-

honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente, si fieri potest: alioquin ut quam primùm post mortem tuam fiat, efficaciter provide.

3. Condona ex amore Christi mansuetissimi omnes iniurias & offensas, tuis inimicis ut DEUS tibi peccata condonet

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à tuis superioribus imò etiam æqualibus.

5 Si dispositio bonorum facienda est, fiat, ut monet S. Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde fiat in statu gratiæ, ut sic tuæ eleemosynæ sint meritoriæ vitæ æternæ, vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam maiorem, & secundum ipsius voluntatem, ita ut etiam Christus in suis pauperibus instituatur heres à te, qui tibi suam transscripsit hereditatem in cælo

6. Si Superior es, monitum aliquod pium tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altiùs infigi solet. Ita S. Ludovicus Rex Galliæ, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mi, in eã rem ante omnia incumbe, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: Ad

IE-

IESUM suspirate, & hoc sanctissimum nomen vestris figite mentibus

7. Curet sibi infirmus prælegi passionē Domini nostri, item Historiam mortis B. Virginis, & aliquorum Sanctorum, præsertim B. Aloysii & Ioannis Berchmans, ut exemplo pretiosæ in conspectu Domini mortis, Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet liber cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes*, á Patre Ioanne Nadali Soc: IESU editus:

8. Svadet ibidem hic author cap. 8. ut moribundus faciat has intentiones, pro sua morte

Volo mori, quia amo DEUM & ideo volo illi ita statuenti obedire. Volo mori, ut nūquam DEUM deinceps offendam. Volo mori, ut DEUM coram videam & perfectius amem, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori, ut imiter IESUM & MARIAM morientes Volo mori, ut mortem stipendium peccati accipiam. pœnasq; dem pro peccatis meis Volo mori, ut immoler DEO cui me tot modis debeo. Volo mori, ut vivam in Cælo in æternum.

9. Armetur æger in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, sacris Reliquijs, & imaginibus Sanctorū,

ctorum, quas identidem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens, agat DEO gratias quòd se vocaverit in admirabile lumen suum, dicerque: *Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum* Dum aqua lustrali aspergitur, dicatur; *Exurgat DEUS & dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum a facie eius* Ita Ioannes Berchmans moribundus, Crucixum, Coronam, & regulas manu tenens dicebat; *Hæc sunt arma mea*, & his armatus obiit Romæ 13. Augusti 16 . ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis

10. Fac at moribundus has vel similes protestationes: *Protestor quòd morior servus Catholicus, in Fide Spe, & Charitate in DEUM. Protestor quòd volo mori mancipium IESU & MARIÆ Protestor quòd ex nunc & pro reliquo vitæ tempore nolo cõsentire ulli tentationi Dæmonis Confirmo fidem datam Deo in Baptismo & abrenuncio mundo, carni, Sathanæ, meq; Tibi conjungo Christo in tempore & æternitate Protestor quod libenter accepto omnem divinam* dispo-

diſpoſitionem, tam circa animam meam, quàm circa corpus, poſt mortem.

11. Breviter eliciat actus virtutum, præſertim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Deſiderij videndi DEUM, juxta dicta in *Corde Sancto* ultra quæ, hæc juvabunt.

Credo Domine, ſpero, Domine, Amo Domine. Credo & ſpero videre bona Domini in terra viventium.

DEUS meus misericordia mea.

In medio umbræ mortis non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Cupio diſſolvi & eſſe cum Chriſto

Mihi vivere Chriſtus eſt, & mori lucrum.

Educ de cuſtodia animam meam, ad cõfitendum tibi: me expectant juſti, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus Franciſcus.

Quando veniã & apparebo ãte faciẽ Domini? Huc ſpectant, quæ ſequuntur ex ſoliloquiis S. Auguſtini. *Oſtende Te mihi conſolator meus. Videam te. Lumen oculorum meorum Veni gaudium ſpiritus mei Videam te lætitia cordis mei. Amplectar te bonum, ſine quo nihil bonum. Fruar te optimo, ſine quo nihil optimum.* C. I

O vita cui omnia vivunt, vita quæ es mea vita, per quam vivo, ſine qua morior, vita vitalis,

vitalis, dulcis & amabilis. ubi quæso es? ubi te inveniam, ut in me deficiam, & in te subsistam.

Eja Domine, moriar, ut te videam, videam ut hic moriar.

Mori desidero, ut videam Christum: vivere renuo, ut vivam cum Christo ibidem.

O Lux sine qua tenebræ, illuminare huic cæco, qui in tenebris & in umbra mortis sedet, & dirige pedes ejus in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4

O clavis David, aperi mihi ostium luminis tui, ut ingrediar & videam te. cap. 7

Adjuva Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia, quod operata est bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine: & confiteor me indignum, ut intrem sub tectum tuum, sed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 23.

O Fons vitæ, venæ aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, in via & inaquosa. cap. 30.

O Dies præclara & pulchra nesciens vesperum non habens occasum in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, ubi erit omne bonum & non erit aliquod malum, ibi erit, quidquid voles, & non erit quidquid noles.

Veni

Veni Domine & noli tardare Veni Domine IESU & visita me in pace. Veni & educ vinctum è carcere, &c. Vide plura cap. 35. & 36.

Ultimò colloquatur itidem moribundus, cum IESU & MARIA, per breves orationes iaculatorias.

IESU MARIA amores mei, patiar, moriar amore vestri O IESU, esto mihi IESUS & Salvator IESU agonizans morti tuæ mortem meam unio IESU pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone IESU exaudi me, intra vulnera tua absconde me & ne permittas me separari à te Domine IESU suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI vivi, Dominus meus & DEUS meus.

MARIA MATER gratiæ, MATER misericordiæ.

Monstrate te esse MATREM.

Eia Advocata nostra illos tuos misericordes oculos, ad nos converte, & IESUM benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO MEI.

O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPUT XX.

Exemplis quorundā Illustriū, Sodalium, traditur ars, sanctè vivendi & moriendi,

Quia semper Exemplo meliùs docetur, juvabit postremò Sodalibus Marianis in hac Palæstra nobiles Athletas proponere, qui in varijs B. Virginis Congregationibus pietate floruerunt. Horum Princeps est.

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS, Patre Imperij Principe & Castilionis Marchione natus, septimum ætatis annum, suæ ad Deum conversionis tempus appellabat, eâ constantiâ nunc jam feliciter inchoatæ, ut deinceps, (prout quatuor fide digni ejus Confessarij affirmarunt,) nunquam se à Deo per mortale peccatum averterit. Novennis adhuc, Florentiæ ante imaginem Virginis ab Angelo Salutatæ, perpetuo Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfectè semper observato, ut illud testari potuerit Sacra Romana Rota. *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est, nec cogitationem ullam impuram in mente habuit.*

Temperantia plané fuit admirabilis. Nam præter alia extra ordinaria jejunia, singu-

singulis hebdomadis, feriâ sextâ & sabbatho, ac etiam sæpe feriâ quartâ, solo pane & aqua contentus vivebat Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in ultimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremo ter de die, seu flagellis, seu loris seu ferreâ catenula, se ipsum cædendo eruentabat. Sæpe asserem sibi dormienti supponebat. Sæpe locò cilicij acutis calcaribus tenerum Corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Mane quolibet ultra prolixas vocales orationes rerum sacrarum meditationi, unam horā dabat; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus nocte mediâ alijs quiescentibus, e lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat: ut quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, jacensq; orationem finiret. Ab hac porro, consvetudine orandi, non destitit Aloysius etiam in Aula Regis Hispaniarum biennio degens ubi in abditos recessus fugiendo, quinque horas Cælestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam sacræ communionis á Carolo Borromæo edoctus,

ea tene-

ea teneritudine animi, diebus festis usurpabat ut in lacrymas uberrimas sæpe solveretur. á quibus etiam, diebus profestis, sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hac verò pietate insignem illam promeruit DEI MATRIS favorem, cùm de statu vitæ deliberans, die Assumptionis Deiparæ, sacra per acta ad hanc intentionem Communione, illam Madriti, á pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingredere Societatem Filii mei*. Quam ut ingrederetur, incredibile dictu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimé superavit. Qualem verò in Societate virum egerit, quam pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum, inter Principum delicias, Sodalibus propono. *Ex Virgilio Cepario.*

B. STANISLAUS KOSTKA Polonus.

PLane materno adhuc ex utero in Societatem IESU vocatus esse videtur, dum splendentibus Nominis IESU radijs in utero circumfusus, antequam in lucē pro-

prodiisset, Matri suæ apparuit, teste *Ghagnino*. Illibatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla graui labe contaminatam, secum ad Regionem, ac inde brevi ad cælum tulit, prout ejusdem in spiritu Magistri Ruizius & Iulius Fatius affirmarunt.. Hanc ejus innocentiam honoravit cælum, cùm bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elementa, cum ignis aliquando cervicalia Stanislai decumbentis capiti subjecta aggressus, caput tamen nō attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Erebi canis, qui ægrotantem Stanislaū ter frustra insiliit, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica eius puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum Itaque ad paternam mensam, si quid liberiùs ab aliquo hospitum proponeretur, illico versis in cælum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi, à fratre suo Paulo non semel observatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, ut nihil in eo fuit, ut nihil in eo puerile; signum iracundiæ nullum cōpertum sit

Amor Orationis quantus! quam non inter-

interdiu tantùm in abditis ædium recessibus, sed noctu etiam in alto rerum omnium silentio, positis humi genibus, aut prono strato corpore, prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sæpe cibi pœne immemor, rerum Divinarum gustu mentem pascebat. Quotidie binis ternisve sacris; festo autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decore demissis, manibus ante pectus compositis, non raro etiam á sensibus abstractus Divinissimum Sacramentum quotidie ante initium, & post finem scholarum invisebat, idemque sumebat, Viennæ studens, quavis hebdomada, pridie cœna abstinendo

In Dei Matrem quanta fuit pietas Stanislai! eam *Matrem* suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat Ejus encomia interscholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptionis suæ paginas illa oratione implebat ! *O MARIA sis mihi propitia*; & novos semper & magnificos inveniebat titulos; ejus Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi, perpetuò versabat manibus, demum in longo illo ac molesto itinere, si-

cubi

cubi imaginem Deiparæ conſpexiſſet, nusquam reliquit inſalutatam. Itaque ipſo die Virginis Aſſumptæ, cùm paucis ante diebu, per ſuum Patronum Laurentium, literas ad eam ſcripſiſſet, quibus poſtul bat, ut ſibi ſpectatorem triumphi ipſius in cælo adeſſe liceret, mille oſculis imagini Deiparæ impreſſis Roſarium manu tenens, in honorem, ut dicebat, ſuæ Matris, Eandemq; tunc (ut aliqui putarunt) præſentem intuitus, ad ejus complexum feliciter abiit, Romæ in domo probationis Soc: Iesu 1568. ætatis ſuæ 18 decem menſibus in Societate tranſactis, quam tam ardenter expetiit, ac etiam per tot viarum ſpatia Vienna uſq; Dilingam, hinc deinde Romam quæſivit, á qua denique paternis literis minarum probrorumq; plenis, avocari non potuit Ut proinde immane mendacium ſit, á quibuſdam malevolis in hoc Regno contumelioſè confictum, B. Stanislaum extra Societatem dimiſſum, in aliquo Xenodochio Romæ obiiſſe cum tamen de hoc Romæ nulla ſuſpicio fuerit, ut ipſe ibi exploratum habui: & nuper Clemens X. in Bulla, qua huic Beato Sacrum conceſſit, Ponti ficio Oraculo teſtetur, eum eſſe Societatis Iesu, ac proinde é

Socie-

Societate IESU, ac proinde e Societate nō dimissum.

ALEXANDER BERTIUS

Italus, Sodalis Collegij Florentini.

ADhuc quinquennis Christi patientis cruciatus, sæpe meditari, ac de illis suaves habere sermones consveverat. A septimo ætatis suæ anno cœpit gestare cilicium quoddam ex funiculis elaboratum, quod quia asperum ei minùs videbatur, petiit à Confessario, & obtinuit câtenulā, qua infantiles adhuc stringebat artus. Vix novennis, non in alienam juravit perniciem, sed major Annibale Alexander, in suæ utilitatem animæ maturum ineundæ Religionis fecit propositum, ejusdemque, ab ijs quorum intererat dilatam executionem, multis lacrymis delevit. Decimum agebat annum, quo miris rerum Divinarum delicijs affluere cœpit Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur, quibus à Deipara, suæ integritatis servandæ, cura damnabatur. Quandoq; ipsa pretiosissima Parens, eidem studenti, assistere visa est librorumq; pagellas evolvere, semel etiam ægrotanti adstare prope lectum, & flosculos ad temperandos febris ardores admovere. Die ejusdem Virginis

ginis Purificatæ, cùm primum Sacrosanctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur. Videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac Iesum in medio ipsius collocatum, quem exinde ea devotione in Sacramento latentem prosecutus est, ut á majori altari, pœne avelli nunquam potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratius unquam fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare. Domum ex Oratorio redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primò ipsis libellum aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis differebat, cum eo affectu, ut audientibus lacrymas moveret, eosdēque ibidem, ad corporis etiam flagellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi passione, aut legere, aut differentes audire gestiebat: & si quid amaræ medicinæ sumendum fuit, in illas prorumpebat voces, *O Bone IESU quàm acerbior fuit Calix tuus!* Interim cælestibus non carebat delicijs animis. Die quodam cùm ex pia lectione, quasi in somnium se vultu hilari composuisset, à Matre quæsitus, quid ageret? Delicias, inquit, animæ meæ IESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum a-

gmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repente ex contemplatione quadam experrectus An non inquit coram intuemini MARIAM DEI MATREM Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huis Beatæ adhuc vivens, gratu. admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos conversus hospites, multa cum illis loqui visus est. Cum verò in illo temporis puncto, Dæmon se illi forma horrenda spectandum objecisset: Quid quæris, inquit, Bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, Deo favente, bonum est. Demum præ nimia deliciarum cælestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis jam viribus é lecto se proripiendo, atq; ingeminando: In cælum, in cælum: ac fixis in cælum oculis, sæpe IESU ac MARIÆ nomina Sacrosancta invocans, ex hac vitâ decessit, Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili Anno Christi 1608 ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus, *Corona duodecem florum* tum ex P. Lechnero lib. 1 cap. 6

ANTONIUS UBALDINI,
COMES

Montis vicini Italus,
Sodalis Seminarii Romani.

PLanè adhuc puer, præter coronæ ac Psalmorum pœnitentialium aliarumq; orationum vocalium pensum quotidianū, diebus profestis meditationem per semihoræ spatium, festis verò diebus, per horam integram protrahebat, eò sensu pietatis, ut totus accendi, ac in lacrymas solvi videretur, præsertim cùm Christi Salvatoris cruciatus recoleret. Quoties sacræ mensæ accumbebat, (id quod post annū solebat) lacrymas non poterat continere, ultro ex oculis jam assvetis erumpentes. Ad eam vero ita se præparabat, ut unam horam meditationi, alijs adhuc dormientibus, aliam in Oratorio pijs impenderet exercitijs, nec nisi post longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidē ad sacram lectionem in suo conclavi continuandam. Præcipuè suum affectum Deiparæ colendæ consecraverat. Ergo ad ejus amorem Sodales inflammare, laudes ipsius celebrare, vigilias omnes festorum, ac dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno ætatis suæ octavo iejunare, diebus singulis ejusdem Virginis officium recitare,

familiare Antonio fuit. Post Deiparam singulari, per orationes quotidianas, cultu venerabatur Sanctum Ignatium Sanctum Franciscum Xaverium, & Beatum Aloysium, quorum festo imminente die, in nudo assere, & quidem duabus duntaxat per noctem horis, somnum capiebat, reliquū noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim Orationi, diem verò pœne integrum in Sacello D. Tutelaris, orationi impendens. Corporis mortificatio planè admirabilis in eo fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus communionis, ac Deiparæ pervigilijs, nihil præter panem sumebat; In Seminario autem manens, singulis ferijs sextis vix aliquid obsonij. Ter in hebdomada supra nudos asseres dormiebat, alias ligno capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito. Præter cilicia frequentia, & ferreas puncturas, alternis diebus corpus suum catenulâ; vel in tertextis inter funiculos ferri fragmentis dirè lacerabat, quæ laniena plerumq; uno horæ quadrante, quandoq; media horâ, aliquando etiam horâ integra durabat. In morbo supremo decumbens, nulla penitùs sociorum colloquia, quæ de rebus pijs non essent, admittere voluit Ubi verò

nuntium de morte imminente accepisset, nihil sibi dolori esse dixit; nisi quòd sine sangvinis effusione extra Iaponicos carceres & flammas moreretur, Tum à suo Confessario instanter petit, ut saltem sibi liceret novitium Societatis Iesu mori. Ergo ita annuente Præposito ejusdem Societatis Generali Mutio Vitellesco, veste religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus, obstrictus Deo, vestem illam osculatus dicebat. Benedicamus Deum Cœli, & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremò inter continua Iesu Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram Matris gratiæ invocationem, sanctè obiit, 21 Julij, Anno 1619. ætatis suæ decimo septimo. Ex libello cui titulus *Corona duodecim florum.*

STANISLAUS ZBOROWSKI Polonus.

Sodalis Collegii Ingolstadiensis:

De hoc Adolescente, non minùs Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quám virtutibus Ingolstadij, ubi studijs operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio*, lib. 1. cap. 9. Modestia morum, animique

submissione ea vixit, ut eum omnes in oculis atq; animis ferrent. Amabat familiaritatem inire cum ijs, quos fortuna inferior, á reliquorum consvetudine reijciebat. Veste obsoletiore libenter utebatur, & á Confessario sæpe adigi debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiæ puritati impensè studebat, ut singulis hebdomadis culpas certò expiaret. Unde factum, ut pridie quam è vita discederet, monitus, ut si quid animum solicitum haberet, foras proderet, vix levem culpam reperit. Corporis edomandi multum studiosus fuit, ut fere nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet ac multo jam tempore, singulis Sabbathis à cœna abstineret. Denique cùm & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerêt; ille magnanimo juvene dignissimum facinus aggressus est, cœpitque supra humana ire. Iamq; in eo erat, ut abdicatis ijs, quæ nos imbelles animæ miramur, Deo se penitus in Religione emanciparet, cum á Deo Optimo ad stipendia potiùs accipienda, quám promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, é

vita

vita abiit, Ingolstadij, Anno mortalis Dei hominis 1619.

STANISLAUS BRUDZINSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Calissiensis, & Posnaniensis.

ILlustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudziniorum, Materna verò Russociorum, utraq; Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, anno salutis nostræ 1601 tenerioris cursum ætatis, non domi tantùm, sed in Aula etiam Regia exegit: ubi Familiares nonnisi probatissimos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ, morumq; integritatem retinuit. Studiorum causâ Posnaniam, ac deinde Calissium missus tam in ludo literario, quam in cætu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, lux & antesignanus diligentiæ. Verrere solitus Oratoriū Marianum, dixisse aliquando fertur: Se id non modò libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quàm eijciendi sordes è loco Oratorij. Elucebat in eo ultra ætatem singularis morum maturitas, & animi su-

per in qualicunque offensa placidissimi mansvetudo, qua & aliorum impetus retardabat, & omnibus summè amabilis erat. Quinto ante morbum supremum die, in pervigilio SS. omnium, præmisso priùs diligenti examine, conscientiam generali totius vitæ confessione expiavit, ita purã ac innocentem, ut post ejus obitum, testatus sit sacri fori judex, se nullam in Stanislao noxam mortalem reperisse. Morbo deinde brevi post correptus, inter atroces calculi, ossiumq; plures cruciatus, ita quietus vultu ac mente decubuit, nullum ut ei impatiens animi indicium, nulla vox eruperit, nisi illa, quã á suo Pædagogo frequenter urgebat, ut pro se Eleemosynam pauperibus erogaret. Crescente in dies absq; spe sanitatis morbo, trina confessione innoxiam adornans potiùs, quám emũdans animam, hospitem ad se in viatici specie Deum hominem, tanto ar[d]ore ac reverentia suscepit, ut vix etiam spirans, demissis tamen in terram genibus, absq; ullo fulcro per horæ ferme dimidium, eum sit præstolatus, ac præsentem continuatis per horam integram veneratus obsequijs. Tum ad Matrem ejus Virginem conversus, consueta Sodalitati forma, seipsum eidem

eidem in servum perpetuum, etiam in supremo vitæ suæ termino devovit. Et sanè expertus est singularem Matris Misericordiæ opem, in periculoso illo agone, bonus filius, cùm proximus morti sæpius similis respondenti ingeminaret: *Qui ego ista merui, Virgo Beatissima? Non ego his dignus sum Virgo Beatissima. Ora pro me piissima Mater.* Pridie mortis á quodam quæsitus, quidnam cogitaret? conversis ad Christi Crucifixi imaginem oculis, respondit: Deum meum cogito: Deum meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem Deo ita volente libenter obiret? placidissimè dixit: Libenter mortem de manu Dei accipio. Erga sui quoq; nominis Tutelarem B. Stanislaum Kostkam religiosus, sæpe imaginem ejus osculatus dicebat: *B. Stanislâé, tuum Stanislaum non desere.* Atq; ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam á Sacerdote sibi præsente, plenariâ Indulgētiâ, & SS. nomine IEsu invocato, defixis in objectam sibi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum sidus, corpore & spiritu in terris ardere, & lucere desijt, Anno ætatis suæ 14. *Ita testantur Annales Sodalitatis Calissiensis.*

Plures

Plures athletas, illustria vel hujus cœtus vestri Posnaniensis, sub Titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palæstram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim Albo ab anno 1602 prodiere ad purpuram tres Romani Imperij Principes, ad Antistitum in Regno nostro Infulas 19, ad Palatinorum laticlavia 40, totidemque ad subsellia Castellanorum, ad Abbatiale pedum 8. ad Cathedralium Ecclesiarum Canonicatus 30 ad diversas Religiosorum familias ducenti prope, præter alios, quorum statuum ac dignitates injuria temporum in Album non retu lit Verùm coronidis instar sit coronatus in Japonia Victor.

ALBERTUS MĘCINSKI.
Sodalis Lublinensis & Posnaniensis.

INgens enimverò in Palæstra hac vestra virtutis nomen, cujus Albo inscribi postulavit Anno 1614. dum exterum lustraturus solum ac solem, ex Polonia abiret. De quo hæc strictim. Illustrissimis Rosinis oriundus ille, primâ statim ætate virtutibus vernare cæpit in Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in Magnam DEI Matrem,

trem, quam unicum suarum necessitatum Asylum appellabat. Ultra consueta sodalibus pietatis opera, solenne illi erat, simulatâ omni quiete, lectoq; tacite relicto, horas rerum cœlestium meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè fallere. Hinc vultum ejusdem perpetuus virtutis comes colorabat verecundia, totū verò corpus modesta compositio. Inter sermones promebat sæpe æstus illos votorum, quos altero nonnisi in orbe lymphis restingvendo, accenderant illustres Martyrum Iaponensium triumphi, in cœtu sodalitatis celebrati. Deliberabat iam de proposito vitæ, cùm subitò mendiculi in platea vocem accipit, illud Davidicum occinentis: *Nolite confidere in Principibus, in filijs hominum, in quibus non est salus.* Quo velut œstro percitus, Societati IESU nomen dare in animum induxit. sed mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ædes, quas inhabitabat, toties obstrepentes, imò & matris, quæ alapâ impressa constantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ proposito nuntium. Verùm omnia hæc, loricatus seipso ille virili superavit animo. Ergo Romam tandem à morte

morte parentis advolat ad Tyrocinium Societatis IESUs ubi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis, inter paucos eximius apparuit. Novis ijsque peraugustis exornare Eam titulis, iconem Illius ad ædes D. MARIÆ Majoris, eminus de genu venerari, Festa Mariana, octiduana corporis afflictione prævenire ac subsequi, in emaceratos frequentibus ieiunijs artus sævire, omnibus virtutibus excolere capacissimā omnium mentem, primæ tum Meeinij erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ vetere Iaponici martyrij flāmæ, in apertum erupere incendium. Impetrata magna votorum ambitu à proposito Societatis Generali Iaponica Missio, enavigata longissima Maria, tolerati apud Hollandos durissimi carceres, immensi labores viarum exantlati, tandem adita votorum apex Iaponia, ipsumq; Nangazachium, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & ampliùs, magna undæ copia, in os supinatum atque viscera, Heroi Europæo ingesta, iterumq; admotis tabulis medullitus expressa. Septem deinde diebus omnibus vitæ præsidijs destitutum, imò omnibus enectum Iaponicæ crudelitatis pœnis, furca ac fovea, aquis putridis

stagnans

stagnans præfocabat, donec tandem victorem spiritum expromeret exprimereque cœlo. Sic Męcinius e vitæ naufragio, æternitatis fortunatas Insulas attigit, cœlumque in undis relucens per suam imaginem, re ipsa beatus comprehensor obtinuit, magnus Heros Palæstræ Marianæ.

Ad M.
DEI GLORIAM,
B. V. M. H.

Proto-

Proteſtatio Authoris.

QVæ narrantur in hoc libello vitâ & virtutibus quorundam Beatæ Virginis Sodalium. & Miracula, Prophetiás, Revelationes, aliaque hujusmodi ſapiunt: humana duntaxat authoritate, non autem Divina Catholicæ Romanæ Eccleſiæ. & Apoſtolicæ Sedis nituntur, atq; ita fides ſit penes Authores, juxta Decretũ Urbani VIII. 9 Iunij 1631.

SYLLABUS CAPITUM.

Cap. 10.

Concluditur ars, sanctè vivendi & moriendi.

FINIS.

